

Załącznik 1. Lista sprawdzająca – Plan działań łagodzących

UWAGA:

W niniejszym załączniku do Planu Zarządzania Środowiskiem (PZŚ) dla Kontraktu na roboty 3D.2/2 *Rozbudowa lewego i prawego wału rz. Biała gm. Tarnów m. Tarnów* opisano warunki realizacji Kontraktu dotyczące działań łagodzących negatywne oddziaływanie na środowisko. **Koszty oraz harmonogram realizacji tych działań powinny zostać uwzględnione w ofercie.**

Warunki określone w Załączniku 1 do PZŚ wobec Wykonawcy i jego personelu (niezależnie od prawnej formy współpracy) pogrupowane są w następujące kategorie tematyczne:

A.	WYMAGANIA DOTYCZĄCE HARMONOGRAMU REALIZACJI ROBÓT	4
B.	WYMAGANIA DOTYCZĄCE OBSŁUGI KOMUNIKACYJNEJ OBSZARU REALIZACJI KONTRAKTU	6
C.	WYMAGANIA DOTYCZĄCE LOKALIZACJI ZAPLECZY BUDOWY ORAZ DRÓG I PLACÓW TECHNOLOGICZNYCH	11
D.	WYMAGANIA DOTYCZĄCE JAKOŚCI I ZAGOSPODAROWANIA GRUNTÓW	15
E.	WYMAGANIA DOTYCZĄCE ROBÓT W MIĘDZYWAŁU I KORYTACH CIEKÓW	16
F.	WYMAGANIA DOTYCZĄCE POSTĘPOWANIA Z WARSTWĄ HUMUSU/GRUNTU MINERALNEGO	17
G.	WYMAGANIA DOTYCZĄCE USUWANIA (WYCINKI) DRZEW I KRZEWÓW	20
H.	WYMAGANIA DOTYCZĄCE ZABEZPIECZENIA DRZEW I KRZEWÓW NIEPRZEZNACZONYCH DO USUNIĘCIA (WYCINKI)	22
I.	WYMAGANIA DOTYCZĄCE ZABEZPIECZENIA CHRONIONYCH ZASOBÓW PRZYRODNICZYCH	27
J.	WYMAGANIA DOTYCZĄCE PROWADZONYCH ROZBIÓREK	36
K.	WYMAGANIA DOTYCZĄCE REKULTYWACJI TERENU PO ZAKOŃCZENIU BUDOWY	37
L.	WYMAGANIA DOTYCZĄCE ZAPOBIEGANIA ZANIECZYSZCZENIOM ŚRODOWISKA	41
M.	WYMAGANIA DOTYCZĄCE POSTĘPOWANIA Z ODPADAMI	51
N.	WYMAGANIA DOTYCZĄCE OCHRONY ZDROWIA I BEZPIECZEŃSTWA LUDZI	53
O.	WYMAGANIA DOTYCZĄCE NADZWYCZAJNYCH ZAGROŻEŃ DLA ŚRODOWISKA	56
P.	WYMAGANIA DOTYCZĄCE OCHRONY ZABYTEKÓW KULTURY	58
Q.	WYMAGANIA DOTYCZĄCE PERSONELU WYKONAWCY ZAANGAŻOWANEGO W REALIZACJĘ PZŚ	60
R.	WYMAGANIA DOTYCZĄCE RAPORTOWANIA REALIZACJI PZŚ	65
S.	WYMAGANIA PO ZAKOŃCZENIU ROBÓT	65
T.	POZOSTAŁE WYMAGANIA Z ZAKRESU ESHS	67

Objaśnienia dotyczące tabeli w załączniku 1 PZŚ:

1. o ile w danym przypadku nie podano inaczej, określenie **Obszar realizacji Kontraktu** oznacza obszar wykonywania jakichkolwiek prac przygotowawczych, robót zasadniczych (w tym Robót Stałych i Robót Tymczasowych) oraz jakichkolwiek prac związanych z usuwaniem wad i usterek lub realizacją prac niedokończonych wymienionych w Świadectwie Przejęcia lub ujawnionych w Okresie Zgłaszania Wad, Gwarancji i Rękojmi, wraz z terenami niezbędnymi zajęć czasowych.
2. o ile w danym przypadku nie podano inaczej, określenie **Okres realizacji Kontraktu** oznacza okres wykonywania jakichkolwiek prac przygotowawczych, robót zasadniczych (w tym Robót Stałych i Robót Tymczasowych) oraz jakichkolwiek prac związanych z usuwaniem wad i usterek lub realizacją prac niedokończonych wymienionych w Świadectwie Przejęcia lub ujawnionych w Okresie Zgłaszania Wad, Gwarancji i Rękojmi.

Lp.	Punkt DŚU	Zagadnienie	Miejsce	Działanie łagodzące	Podmiot
A. WYMAGANIA DOTYCZĄCE HARMONOGRAMU REALIZACJI ROBÓT					
1		Harmonogram robót	Obszar realizacji Kontraktu	<p>Warunki PZŚ dotyczące terminów prowadzenia robót</p> <p>Przy ustalaniu harmonogramów robót oraz na etapie ich realizacji należy uwzględnić warunki PZŚ dotyczące terminów i czasu prowadzenia różnego typu prac, opisane szczegółowo w kolejnych pozycjach tabeli w tym m.in.:</p> <ul style="list-style-type: none"> a) dopuszczalne godziny prowadzenia robót (patrz poz. 78); b) dopuszczalne terminy usuwania (wycinki) drzew i krzewów (patrz poz. 32) c) terminy kontroli nadzoru środowiskowego przed usunięciem (wycinką) drzew (patrz poz. 33); d) optymalny termin prowadzenia prac w obrębie brył korzeniowych drzew i krzewów (patrz poz. 38); e) terminy kontroli związanych z zapewnieniem bezpieczeństwa drobnych zwierząt na terenie robót (patrz poz. 44 i 45); f) terminy kontroli obszaru realizacji Kontraktu przez zespół ekspertów środowiskowych (patrz poz. 51) g) uzgadnianie terminów prowadzenia prac rekultywacyjnych (patrz poz. 60); h) terminy raportowania realizacji PZŚ (patrz poz. 111). 	Wykonawca/Kierownik budowy
2		Harmonogram robót	Obszar realizacji Kontraktu wraz z drogami dojazdowymi i ich otoczeniem	<p>Warunki PZŚ dotyczące działań do wykonania przed rozpoczęciem lub na wstępnym etapie robót</p> <p>Przy ustalaniu harmonogramów robót oraz na etapie ich realizacji należy uwzględnić warunki PZŚ dotyczące działań do wykonania przed rozpoczęciem lub na wstępnym etapie robót, opisane szczegółowo w kolejnych</p>	Wykonawca/Kierownik budowy

Lp.	Punkt DŚU	Zagadnienie	Miejsce	Działanie łagodzące	Podmiot
				<p>pozycjach tabeli w tym m.in.:</p> <ul style="list-style-type: none"> a) warunki dotyczące wykonania i wyposażenia zapleczy budowy oraz dróg i placów technologicznych (patrz poz. 13-16, 65, 67-73, 87-91).; b) warunki dotyczące obsługi komunikacyjnej terenu budowy (patrz poz. 3-12, 114); c) dotyczący zdjęcia i zabezpieczenia warstwy humusu/gruntu mineralnego (patrz poz. 26-31); d) warunek zabezpieczenia drzew i krzewów nieplanowanych do usunięcia (wycinki) (patrz poz. 34); e) warunki dotyczące wykonania inwentaryzacji przyrodniczych (patrz poz. 42); f) warunek zabezpieczenia terenu budowy przed wkraczaniem drobnych zwierząt (patrz poz. 45); g) warunek uzyskania decyzji zezwalających na odstępstwa od zasad ochrony gatunkowej roślin, grzybów i zwierząt (patrz poz. 52, 53); h) warunki dotyczące prowadzonych rozbiórek (patrz poz. 56, 57, 58); i) warunki dotyczące opracowania wybranych dokumentów (patrz poz. 52, 53, 87, 92, 99, 111); j) warunki dotyczące dokumentacji stanu technicznego budynków i obiektów infrastruktury (patrz poz. 9, 94); k) warunek dotyczący nadzoru saperskiego terenu budowy (patrz poz. 93); l) warunek inwentaryzacji nielegalnych wysypisk śmieci i odpadów (patrz poz. 91); m) warunki dotyczące ochrony zabytków (patrz poz. 102-104); n) warunek dotyczący uzyskania akceptacji Inżyniera dla 	

Lp.	Punkt DŚU	Zagadnienie	Miejsce	Działanie łagodzące	Podmiot
				<p>osoby koordynatora ds. realizacji PZŚ oraz składu zespołu ekspertów środowiskowych, zespołu ekspertów archeologów i zespołu nadzoru saperskiego (patrz poz. 106-109).</p> <p>o) warunek dotyczący szkoleń z zasad realizacji PZŚ (patrz poz. 105).</p>	
B. WYMAGANIA DOTYCZĄCE OBSŁUGI KOMUNIKACYJNEJ OBSZARU REALIZACJI KONTRAKTU					
3		Ochrona powierzchni ziemi	Drogi dojazdowe do obszaru realizacji Kontraktu wraz z ich otoczeniem	<p>Warunki wykorzystywania dróg dojazdowych do obszaru realizacji Kontraktu</p> <p>Wykonawca zapewni właściwe oznakowanie wszystkich dróg dojazdu do <i>obszaru realizacji Kontraktu</i>, zgodnie z obowiązującym prawem oraz przy uzgodnieniu z odpowiednimi Zarządcami dróg. Oznakowania te będą regularnie kontrolowane, a w przypadku ich zniszczenia lub kradzieży Wykonawca niezwłocznie podejmie działania w celu ich odtworzenia lub uzupełnienia.</p>	Wykonawca/Kierownik budowy
4		Ochrona zdrowia i bezpieczeństwa ludzi, ochrona dóbr materialnych	Drogi dojazdowe do obszaru realizacji Kontraktu wraz z ich otoczeniem	<p>Warunki wykorzystywania dróg dojazdowych do obszaru realizacji Kontraktu</p> <p>Wykonawca zapewni ochronę ludzi przed wzmożonym ruchem pojazdów na drogach wykorzystywanych podczas prac budowlanych.</p> <p><i>W okresie realizacji Kontraktu</i> Wykonawca dostarczy, zainstaluje i będzie obsługiwał wszystkie tymczasowe urządzenia zabezpieczające (np. sygnalizację świetlną, tablice informacyjne, bariery zabezpieczające), zapewniając w ten sposób bezpieczeństwo pojazdów i pieszych.</p>	Wykonawca/Kierownik budowy

PLAN ZARZĄDZANIA ŚRODOWISKIEM DLA KONTRAKTU NA ROBOTY 3D.2/2 ROZBUDOWA LEWEGO I PRAWEGO WAŁU RZ. BIAŁA GM. TARNÓW M. TARNÓW

Lp.	Punkt DŚU	Zagadnienie	Miejsce	Działanie łagodzące	Podmiot
5	II.12	Ochrona dóbr materialnych, ochrona powierzchni ziemi, ochrona wód, ochrona przyrody ożywionej, ochrona zabytków	Drogi dojazdowe do obszaru realizacji Kontraktu wraz z ich otoczeniem	<p>Warunki wykorzystywania dróg dojazdowych do obszaru realizacji Kontraktu</p> <p>Trasy przejazdu sprzętu budowlanego i transportującego materiały budowlane na teren Kontraktu powinny być wytyczone po istniejącej sieci szlaków komunikacyjnych i ograniczone do niezbędnego minimum.</p> <p>Przy wytyczaniu tras przejazdu Wykonawca uwzględni lokalizację zabytków opisanych w rozdziale 4.9 PZŚ.</p>	Wykonawca/Kierownik budowy
6		Ochrona powierzchni ziemi	Drogi dojazdowe do obszaru realizacji Kontraktu wraz z ich otoczeniem	<p>Warunki wykorzystywania dróg dojazdowych do obszaru realizacji Kontraktu</p> <p>Należy utrzymywać w należyтым stanie technicznym powierzchnie utwardzone (m.in. drogi technologiczne i dojazdowe) oraz urządzenia do nich przynależne i służące ich właściwemu wykorzystaniu, w obrębie których odbywał się będzie ruch samochodowy transportujący materiały budowlane i kruszywo.</p>	Wykonawca/Kierownik budowy
7		Ochrona zdrowia i bezpieczeństwa ludzi, ochrona dóbr materialnych, ochrona powierzchni ziemi	Drogi dojazdowe do obszaru realizacji Kontraktu wraz z ich otoczeniem	<p>Warunki wykorzystywania dróg dojazdowych do obszaru realizacji Kontraktu</p> <p>Wykonawca stosować się będzie do ustawowych ograniczeń obciążenia na oś przy transporcie materiałów i sprzętu na i z obszaru realizacji Kontraktu. Wykonawca uzyska wszelkie niezbędne zezwolenia dla przewozu nietypowych ładunków i w sposób ciągły będzie o każdym takim przewozie powiadamiał Inżyniera.</p>	Wykonawca/Kierownik budowy
8		Ochrona zdrowia i bezpieczeństwa ludzi, ochrona dóbr materialnych, ochrona	Drogi dojazdowe do obszaru realizacji Kontraktu wraz z ich otoczeniem	<p>Warunki wykorzystywania dróg dojazdowych do obszaru realizacji Kontraktu</p> <p>Wykonawca będzie odpowiedzialny za wszelkie uszkodzenia budowli i budynków, dróg, rowów odwadniających, przepustów, wodociągów i gazociągów,</p>	Wykonawca/Kierownik budowy

Lp.	Punkt DŚU	Zagadnienie	Miejsce	Działanie łagodzące	Podmiot
		powierzchni ziemi		<p>słupów i linii energetycznych, kabli, punktów osnowy geodezyjnej i instalacji jakiegokolwiek rodzaju, oraz obiektów innego rodzaju jak oznakowania pionowe i poziome, oznakowania nawigacyjne, tablice informacyjne, obiekty dóbr kultury itp., spowodowane przez niego lub jego Podwykonawców, usługodawców i dostawców w okresie realizacji Kontraktu.</p> <p>Wykonawca jest także odpowiedzialny za przywrócenie drożności rowów i instalacji odwadniających w rejonie prowadzonych robót i użytkowanych dróg transportowych, w przypadku wystąpienia uszkodzeń spowodowanych realizacją robót i transportem związanym z obsługą robót.</p> <p>Wykonawca niezwłocznie naprawi wszelkie powstałe uszkodzenia na własny koszt, a także, jeśli to konieczne, przeprowadzi inne prace nakazane przez Inżyniera.</p>	
9		Ochrona powierzchni ziemi	Drogi dojazdowe do obszaru realizacji Kontraktu wraz z ich otoczeniem	<p>Warunki wykorzystywania dróg dojazdowych do obszaru realizacji Kontraktu</p> <p>a) Wykonawca jest zobowiązany do wykonania dokumentacji fotograficznej całego <i>obszaru realizacji Kontraktu</i> i dróg dojazdowych, ze szczególnym uwzględnieniem stanu technicznego dróg oraz budynków zlokalizowanych w pobliżu dróg transportu materiałów budowlanych. Wykonana dokumentacja powinna zostać opisana miejscem wykonania wraz ze wskazaniem daty;</p> <p>b) przed przystąpieniem do robót Wykonawca przeprowadzi w obecności Zarządców dróg wizje lokalne, w wyniku których sporządzone zostaną protokoły stanu dróg dojazdowych do <i>obszaru realizacji Kontraktu</i>. Na tej podstawie Wykonawca będzie zobowiązany do odtworzenia stanu technicznego dróg.</p>	Wykonawca/Kierownik budowy

Lp.	Punkt DŚU	Zagadnienie	Miejsce	Działanie łagodzące	Podmiot
10		Ochrona zdrowia i bezpieczeństwa ludzi, ochrona dóbr materialnych, ochrona powierzchni ziemi	Drogi dojazdowe do obszaru realizacji Kontraktu wraz z ich otoczeniem	<p>Warunki wykorzystywania dróg dojazdowych do obszaru realizacji Kontraktu</p> <p>a) Wykonawca zobowiązany jest do uzgodnienia z Zarządcami dróg projektów organizacji ruchu i zabezpieczenia robót. Wykonawca zobowiązany jest do wykonania organizacji ruchu według uzgodnionych projektów (oznakowania i zabezpieczenia obszaru realizacji Kontraktu oraz oznakowania objazdów i zalecanego, związanego ze zmianą organizacji; ruchu oznakowania dróg itp.);</p> <p>b) przed przystąpieniem do robót Wykonawca przedstawi Inżynierowi do zaakceptowania uzgodnione z Zarządcami dróg i organem zarządzającym ruchem projekt organizacji ruchu i zabezpieczenie robót oraz harmonogram organizacji ruchu. W zależności od potrzeb i postępu robót projekty organizacji ruchu powinny być aktualizowane przez Wykonawcę na bieżąco.</p>	Wykonawca/Kierownik budowy
11		Ochrona zdrowia i bezpieczeństwa ludzi, ochrona dóbr materialnych, ochrona powierzchni ziemi	Drogi dojazdowe do obszaru realizacji Kontraktu wraz z ich otoczeniem	<p>Warunki wykorzystywania dróg dojazdowych do obszaru realizacji Kontraktu</p> <p>Wykonawca zobowiązany jest do zapewnienia tras dojazdu karetek pogotowia ratunkowego i straży pożarnej przez cały czas prowadzenia robót, wyznaczenie dróg, wyjść i przejść dla pieszych oraz stanowisk postojowych dla pojazdów używanych na budowie.</p>	Wykonawca/Kierownik budowy

Lp.	Punkt DŚU	Zagadnienie	Miejsce	Działanie łagodzące	Podmiot
12	II.12	Ochrona dóbr materialnych, ochrona powierzchni ziemi, ochrona wód, ochrona przyrody ożywionej	Drogi dojazdowe do obszaru realizacji Kontraktu wraz z ich otoczeniem	<p>Tyczenie nowych dróg dojazdowych do obszaru realizacji Kontraktu</p> <p>W razie konieczności wykonania dodatkowych tymczasowych dróg dojazdowych (pasów technicznych) do obszaru realizacji Kontraktu należy wyznaczyć je w postaci możliwie najkrótszego odcinka, poza terenami o wysokich walorach przyrodniczych.</p> <p>Na ich przebiegu należy ułożyć tymczasowe nawierzchnie z płyt żelbetowych o szerokości do 3,0m, które po zakończeniu prac należy usunąć.</p> <p>Tymczasowe drogi dojazdowe / pasy techniczne wyznaczyć należy w taki sposób, aby nie powodowały konieczności wycinki drzew lub krzewów.</p> <p>Planowane lokalizacje dróg dojazdowych należy uzgodnić z zespołem ekspertów środowiskowych, (w tym m.in. z ekspertem fitosocjologiem) oraz przedstawić, wraz z ww. uzgodnieniami, do akceptacji Inżyniera.</p>	Wykonawca/Kierownik budowy/Zespół środowiskowy - fitosocjolog

Lp.	Punkt DŚU	Zagadnienie	Miejsce	Działanie łagodzące	Podmiot
C. WYMAGANIA DOTYCZĄCE LOKALIZACJI ZAPLECZY BUDOWY ORAZ DRÓG I PLACÓW TECHNOLOGICZNYCH					
13		Ochrona wód i gleb, ochrona przyrody ożywionej	Obszar realizacji Kontraktu	<p>Obowiązek wykonania zapleczy budowy oraz dróg i placów technologicznych</p> <p>Przed rozpoczęciem robót budowlanych należy wykonać zaplecza budowy, drogi oraz place technologiczne.</p> <p>Zaplecza budowy służyć mają do magazynowania materiałów budowlanych, garażowania, tankowania bieżących napraw pojazdów, maszyn i urządzeń, lokalizacji obiektów socjalnych (szatnie, biuro, warsztat, przenośne kabiny sanitarne) oraz pojemników na odpady.</p> <p>Wyposażenie zapleczy budowy powinno spełniać m.in. warunki opisane szczegółowo w kolejnych pozycjach tabeli 44, 65, 68-73, 88-90, 96).</p> <p>Przy planowaniu ww. elementów terenu budowy należy zapewnić ograniczenie ich powierzchni do niezbędnego minimum.</p>	Wykonawca/Kierownik budowy
14	II.3 II.36	Ochrona wód i gleb, ochrona przyrody ożywionej	Obszar realizacji Kontraktu	<p>Warunki dla lokalizacji zapleczy budowy, placów, składowisk itp.</p> <p>Zaplecza budowy w postaci placów przeładunkowo/magazynowo/budowlanych należy ogrodzić oraz utwardzić za pomocą betonowych płyt drogowych.</p> <p>Na terenie placu wyznaczyć uszczelnione miejsce do tankowania oraz prowadzenia drobnych prac remontowych sprzętu budowlanego (uszczelnienie powinno polegać na położeniu pod płytami betonowymi geomembrany – folii).</p>	Wykonawca/Kierownik budowy

Lp.	Punkt DŚU	Zagadnienie	Miejsce	Działanie łagodzące	Podmiot
15	II.3 II.13	Ochrona powierzchni ziemi, ochrona siedlisk, ochrona środowiska gruntowo-wodnego, ochrona klimatu akustycznego	Obszar realizacji Kontraktu	<p>Warunki dla lokalizacji zapleczy budowy, placów, składowisk itp.</p> <p>Bazy materiałowe, zaplecze socjalne budowy oraz parkingi sprzętu i maszyn należy zlokalizować</p> <ul style="list-style-type: none"> a) możliwie jak najdalej od budynków mieszkalnych b) w miejscach o najniższych walorach przyrodniczych, z uwzględnieniem zasady minimalizacji zajęcia terenu i przekształcenia jego powierzchni oraz obowiązku rekultywacji terenu i przywrócenia go do stanu wyjściowego po zakończeniu prac, c) poza bezpośrednim zasięgiem wód wezbraniowych rzeki oraz poza miejscami, w których mogłoby dojść do skażenia wód, d) poza terenem międzywala, e) w odległości nie mniejszej niż 100 m od istniejących cieków, zbiorników wodnych i miejsc podmokłych; f) w miejscach zapewniających brak oddziaływania hałasu na tereny chronione akustycznie. <p>Planowane lokalizacje zapleczy budowy oraz pozostałych ww. elementów terenu budowy a także Plan zaplecza budowy należy uzgodnić z zespołem ekspertów środowiskowych (w tym m.in. z ekspertem fitosocjologiem oraz zoologami) oraz przedstawić, wraz z ww. uzgodnieniami, do akceptacji Inżyniera.</p>	Wykonawca/Kierownik budowy/Zespół środowiskowy

Lp.	Punkt DŚU	Zagadnienie	Miejsce	Działanie łagodzące	Podmiot
16	III.2	Ochrona przyrody ożywionej, ochrona wód, ochrona powierzchni ziemi	Obszar realizacji Kontraktu	<p>Warunki dla lokalizacji dróg technologicznych</p> <p>Drogi technologiczne należy zlokalizować:</p> <ul style="list-style-type: none"> a) poza terenami o najwyższych walorach przyrodniczych; w przypadku braku możliwości spełnienia niniejszego warunku w danej lokalizacji, drogi technologiczne należy lokować w bezpośrednim sąsiedztwie wykonywanych robót, zajmując tylko minimalną niezbędną powierzchnię ww. terenów; b) w maksymalnej możliwej odległości od istniejących cieków, zbiorników wodnych i miejsc podmokłych; c) w pierwszej kolejności na istniejących drogach, w tym na istniejących drogach przywałowych i wałowych; d) w taki sposób, aby nie powodowały konieczności wycinki drzew lub krzewów. <p>Planowane lokalizacje dróg technologicznych należy uzgodnić z zespołem ekspertów środowiskowych (w tym m.in. z ekspertem fitosocjologiem) oraz przedstawić, wraz z ww. uzgodnieniami, do akceptacji Inżyniera.</p>	Wykonawca/Kierownik budowy/Zespół środowiskowy
17	II.34	Ochrona wód i gleb	Obszar realizacji Kontraktu	<p>Warunki dla prowadzenia robot</p> <p>Organizacja i techniczne warunki prowadzenia robót związanych z budową inwestycji winny eliminować możliwość zakłócenia stosunków wodnych.</p>	Wykonawca/Kierownik budowy

PLAN ZARZĄDZANIA ŚRODOWISKIEM DLA KONTRAKTU NA ROBOTY 3D.2/2 ROZBUDOWA LEWEGO I PRAWEGO WAŁU RZ. BIAŁA GM. TARNÓW M. TARNÓW

Lp.	Punkt DŚU	Zagadnienie	Miejsce	Działanie łagodzące	Podmiot
18	II.2	Ochrona powierzchni ziemi, ochrona wód i gleb	Obszar realizacji Kontraktu	<p>Oszczędne korzystanie z terenu oraz ograniczenie prowadzenia robót na międzywał</p> <p>Organizacja placu budowy winna uwzględniać ochronę powierzchni ziemi, polegającą w szczególności na uwzględnieniu zasady minimalizacji zajęcia terenu i przekształcania jego powierzchni. Należy przyjąć minimalną szerokość pasa robót tak, aby zniszczeniu uległa jak najmniejsza powierzchnia roślinności.</p> <p>Wszelkie prace związane z realizacją Kontraktu należy wykonywać w maksymalnym możliwym stopniu poza terenami międzywała.</p>	Wykonawca/Kierownik budowy
19		Ochrona powierzchni ziemi, ochrona wód i gleb	Obszar realizacji Kontraktu	<p>Oszczędne korzystanie z terenu – miejsca do magazynowania</p> <p>W przypadku wyznaczania miejsc do magazynowania należy ograniczać ich ilość i powierzchnię wyłącznie do zakresu koniecznego do aktualnie prowadzonych robót lub prac.</p> <p>W przypadku wykorzystania materiałów z miejsca przeznaczonego do ich magazynowania, miejsca takie należy ponownie wykorzystywać w miarę możliwości do dalszego magazynowania materiałów.</p>	Wykonawca/Kierownik budowy
20		Pozyskanie nieruchomości pod zajęcia stałe	Obszar realizacji Kontraktu	<p>Wykupy i odszkodowania</p> <p>Wykupy i odszkodowania oraz pomoc dla osób dotkniętych Projektem (wg dokumentu Plan Pozyskania Nieruchomości i Przesiedleń).</p>	JRP/Zespół Wykonawcy /Inżynier
21		Pozyskanie nieruchomości pod zajęcia czasowe	Obszar realizacji Kontraktu	<p>Wyплаты odszkodowań</p> <p>Wyплаты odszkodowań przez Wykonawcę za zajęcia czasowe przed rozpoczęciem realizacji robót (wg dokumentu Plan Pozyskania Nieruchomości i Przesiedleń).</p>	JRP/Zespół Wykonawcy /Inżynier

Lp.	Punkt DŚU	Zagadnienie	Miejsce	Działanie łagodzące	Podmiot
D. WYMAGANIA DOTYCZĄCE JAKOŚCI I ZAGOSPODAROWANIA GRUNTÓW					
22		Ochrona wód i gleb	Obszar realizacji Kontraktu	<p>Gospodarka gruntami pochodzącymi z terenu budowy</p> <p>Grunty znajdujące się na terenie budowy (w tym masy ziemne) należy w pierwszej kolejności zagospodarować na terenie budowy. Pozostały nadmiar gruntów należy zagospodarować zgodnie z dokumentacją projektową. Sposób postępowania z gruntami stanowiącymi odpad należy przedstawić w Planie gospodarowania odpadami, opracowanym przez Wykonawcę i przekazanym do akceptacji Inżyniera przed rozpoczęciem robót (zgodnie z poz. 87 - Sporządzenie Planu gospodarowania odpadami (PGO)).</p>	Wykonawca/Kierownik budowy
23	II.31 II.32 III.1	Ochrona wód i gleb	Obszar realizacji Kontraktu	<p>Wymagania dotyczące gruntu wykorzystanego do budowy wału</p> <p>Nasypy pod rozbudowę wałów należy wykonać z gruntów naturalnych zapewniających odpowiednie parametry — wytrzymałość i zagęszczenie.. Materiały dostarczane i wykorzystywane do budowy objąć nadzorem, a szczególnie dokładnie sprawdzać źródło pochodzenia materiału ziemnego. Zastosowany materiał nie może zawierać substancji podlegających wymywaniu, a przede wszystkim substancji szczególnie szkodliwych dla środowiska wodnego występujących w formie związków rozpuszczalnych.</p> <p>Odpowiednie zagęszczenie nasypów należy uzyskać poprzez układanie i zagęszczanie gruntu warstwami o grubości ok. 20 cm, aby uzyskać wskaźnik zagęszczenia $I_s > 0,92$.</p>	Wykonawca/Kierownik budowy

Lp.	Punkt DŚU	Zagadnienie	Miejsce	Działanie łagodzące	Podmiot
E. WYMAGANIA DOTYCZĄCE ROBÓT W MIĘDZYWAŁU I KORYTACH CIEKÓW					
24	II.30	Ochrona wód i gleb	Obszar realizacji Kontraktu	Zakaz pozyskiwania materiału ziemnego z międzywała Nie dopuszcza się poboru mas ziemnych z terenu międzywała.	Wykonawca/Kierownik budowy
25	II 35 II.41	Ochrona przyrody ożywionej, ochrona wód, ochrona gleb	Obszar realizacji Kontraktu	Zakaz ingerencji w koryta i strefę nadbrzeżną cieków W okresie realizacji Kontraktu nie dopuszcza się żadnej ingerencji w koryta i brzegi cieków. Obejmuje to m.in.: a) zakaz ruchu pojazdów, maszyn i urządzeń; b) zakaz poboru kruszywa z koryta cieków na cele budowy; c) zakaz poboru wody z koryta cieków; d) zakaz zanieczyszczania i zaśmiecania koryt cieków oraz terenu międzywała, zwłaszcza substancjami ropopochodnymi, składowania materiałów itp. – prace budowlane nie mogą wpływać na pogorszenie stanu czystości wód podziemnych i powierzchniowych.	Wykonawca/Kierownik budowy

Lp.	Punkt DŚU	Zagadnienie	Miejsce	Działanie łagodzące	Podmiot
F. WYMAGANIA DOTYCZĄCE POSTĘPOWANIA Z WARSTWĄ HUMUSU/GRUNTU MINERALNEGO					
26	II.15 II.16	Ochrona gleb, ochrona przyrody ożywionej	Obszar realizacji Kontraktu	<p>Zebranie warstwy humusu</p> <p>W celu ochrony warstwy humusu z <i>obszaru realizacji Kontraktu</i>:</p> <p>a) z terenu objętego robotami budowlanymi przed rozpoczęciem prac należy zebrać ok. 15 cm wierzchnią warstwę gleby i złożyć ją w pryzmach w pobliżu pasa robót;</p> <p>b) nie prowadzić prac związanych ze zdejmowaniem wierzchniej warstwy ziemi podczas intensywnych opadów deszczu i bezpośrednio po nich.</p> <p>Prace ziemne należy prowadzić pod nadzorem przyrodnika.</p>	Wykonawca/Kierownik budowy/Zespół środowiskowy

Lp.	Punkt DŚU	Zagadnienie	Miejsce	Działanie łagodzące	Podmiot
27	II.15	Ochrona gleb i powierzchni ziemi,	Obszar realizacji Kontraktu	<p>Składowanie humusu</p> <p>Zebrany humus należy składować w następujący sposób:</p> <ul style="list-style-type: none"> a) zebrany humus należy składować poza obszarem robót ziemnych w postaci przyzm; b) szczegółową lokalizację przyzm humusu należy wyprzedzająco uzgodnić z zespołem ekspertów środowiskowych (w tym z ekspertem fitosocjologiem oraz zoologiem), tak aby składowanie humusu nie powodowało degradacji siedlisk przyrodniczych i stanowisk gatunków chronionych ani nie wpływało negatywnie na stan zdrowotny drzew i krzewów; c) składowane przyzmy humusu należy zabezpieczyć przed zanieczyszczeniem, rozjeżdżaniem, zagęszczeniem, składowaniem materiałów budowlanych itp.; d) zdjętą warstwę humusu, do czasu jej ponownego wykorzystania do ostatecznego kształtowania wału oraz terenów przyległych i/lub rekultywacji terenu zajętego pod zaplecza budowy, należy utrzymywać w odpowiedniej wilgotności w sposób umożliwiający jego ponowne wykorzystanie - należy ją systematycznie zraszać, z częstotliwością zależną od warunków pogodowych. 	Wykonawca/Kierownik budowy/Zespół środowiskowy
28	II.15	Ochrona gleb i powierzchni ziemi,	Obszar realizacji Kontraktu	<p>Wykorzystanie humusu</p> <p>Po zakończeniu prac budowlanych warstwa humusu powinna być w całości wykorzystana do rekultywacji terenu.</p>	Wykonawca/Kierownik budowy/Zespół środowiskowy

Lp.	Punkt DŚU	Zagadnienie	Miejsce	Działanie łagodzące	Podmiot
29		Ochrona gleb i powierzchni ziemi,	Obszar realizacji Kontraktu	<p>Zebranie warstwy gruntu mineralnego</p> <p>Po zdjęciu humusu należy zdjąć około 40 cm warstwę gruntu mineralnego (miejscami więcej z uwagi na ułożenie bentomaty).</p>	Wykonawca/Kierownik budowy
30		Ochrona gleb, ochrona przyrody ożywionej	Obszar realizacji Kontraktu	<p>Składowanie gruntu mineralnego</p> <p>Zebrany grunt mineralny należy składować w następujący sposób:</p> <ul style="list-style-type: none"> a) zebrany grunt mineralny należy składować poza obszarem robót ziemnych w postaci pryzm; b) szczegółową lokalizację pryzm gruntu należy wyprzedzająco uzgodnić z zespołem ekspertów środowiskowych (w tym z ekspertem fitosocjologiem oraz zoologiem), tak aby składowanie humusu nie powodowało degradacji siedlisk przyrodniczych i stanowisk gatunków chronionych ani nie wpływało negatywnie na stan zdrowotny drzew i krzewów; c) składowane pryzmy gruntu należy zabezpieczyć przed zanieczyszczeniem, rozjeżdżaniem, zagęszczeniem, składowaniem materiałów budowlanych itp.; d) składowane pryzmy gruntu, do czasu ich ponownego wykorzystania do ostatecznego kształtowania wału oraz terenów przyległych, należy utrzymywać w odpowiedniej wilgotności, w sposób umożliwiający jego ponowne wykorzystanie - należy je systematycznie zraszać, z częstotliwością zależną od warunków pogodowych. 	Wykonawca/Kierownik budowy/Zespół środowiskowy
31		Ochrona gleb i powierzchni ziemi,	Obszar realizacji Kontraktu	<p>Wykorzystanie gruntu mineralnego</p> <p>Składowany grunt mineralny należy wykorzystać w późniejszych etapach budowy.</p>	Wykonawca/Kierownik budowy

Lp.	Punkt DŚU	Zagadnienie	Miejsce	Działanie łagodzące	Podmiot
G. WYMAGANIA DOTYCZĄCE USUWANIA (WYCINKI) DRZEW I KRZEWÓW					
32	II.18	Ochrona przyrody ożywionej	Obszar realizacji Kontraktu	<p>Dopuszczalny termin usuwania (wycinki) drzew i krzewów</p> <p>Wycinkę drzew i krzewów ograniczyć do niezbędnego minimum.</p> <p>Wycinka powinna być wykonana w terminie poza okresem lęgowym ptaków — w okresie od 16 października do końca lutego.</p> <p>W trakcie sezonu lęgowego ptaków sporadyczne prace wycinkowe można wykonywać pod nadzorem przyrodniczym — wyłącznie po stwierdzeniu braku zajętych gniazd, dziupli oraz występowania piskląt lub zasiedlenia przez inne zwierzęta objęte ochroną gatunkową na drzewach lub krzewach przeznaczonych do usunięcia.</p> <p>Dla drzew, w których stwierdzono obecność nietoperzy, optymalnym terminem wycinki jest okres od 1 września do 31 października.</p>	Wykonawca/Kierownik budowy/Zespół środowiskowy
33		Ochrona przyrody ożywionej	Obszar realizacji Kontraktu	<p>Nadzór środowiskowy przed i podczas usuwania (wycinki) drzew o pierśnicy powyżej 40 cm</p> <p>W przypadku usuwania drzew o pierśnicy powyżej 40 cm obowiązują następujące zasady:</p> <ol style="list-style-type: none"> a) usuwanie (wycinkę) drzew o pierśnicy powyżej 40 cm należy poprzedzić kontrolą tych drzew pod kątem obecności chronionych gatunków bezkręgowców i nietoperzy, przeprowadzoną przez ekspertów entomologa i chiropterologa, w terminie nie dłuższym niż 1 tydzień przed wycinką danego drzewa; b) w przypadku stwierdzenia występowania chronionych gatunków bezkręgowców i/lub nietoperzy w drzewach planowanych do usunięcia (wycinki), ww. eksperci 	Wykonawca/Kierownik budowy/Zespół środowiskowy

Lp.	Punkt DŚU	Zagadnienie	Miejsce	Działanie łagodzące	Podmiot
				<p>wskażą dopuszczalne terminy i sposoby prowadzenia wycinki oraz określą sposoby postępowania z drewnem zasiedlonym przez gatunki zwierząt chronionych.</p> <p>c) terminy usunięcia (wycinki) ustalone z ww. ekspertami nie mogą naruszać warunków określonych w poz.32 - Dopuszczalny termin usuwania (wycinki) drzew i krzewów.</p> <p>d) w przypadku stwierdzenia obecności chronionych gatunków bezkręgowców i/lub nietoperzy w drzewach planowanych do usunięcia (wycinki) i/lub w drzewach podlegających usunięciu (wycince), należy pozyskać wymaganą prawem decyzję administracyjną zezwalającą na odstępstwa od zakazów obowiązujących w stosunku do chronionych gatunków zwierząt (jeżeli jest to wymagane w danym przypadku).</p> <p>e) przenoszenie osobników chronionych gatunków bezkręgowców i/lub nietoperzy z drzew planowanych do usunięcia (wycinki) i/lub z drzew podlegających usunięciu (wycince) może się odbywać wyłącznie pod bezpośrednim nadzorem ww. ekspertów entomologa i chiropterologa.</p>	

Lp.	Punkt DŚU	Zagadnienie	Miejsce	Działanie łagodzące	Podmiot
H. WYMAGANIA DOTYCZĄCE ZABEZPIECZENIA DRZEW I KRZEWÓW NIEPRZEZNACZONYCH DO USUNIĘCIA (WYCINKI)					
34	II.23	Ochrona przyrody ożywionej	Obszar realizacji Kontraktu	<p>Zabezpieczenie pni drzew nieprzewidzianych do usunięcia (wycinki)</p> <p>Przed rozpoczęciem prac budowlanych pnie drzew nie przeznaczonych do wycinki na czas budowy należy zabezpieczyć przed możliwością uszkodzeń mechanicznych (np. przez zastosowanie wygradzeń, osłon przypniowych z mat słomianych lub juty, okładziny z desek lub płyt OSB — do wysokości nie mniejszej niż 150 cm).</p> <p>W przypadku zastosowania okładzin z desek, odeskowanie należy przymocować do pnia (np. opaskami z drutu lub taśmą stalową), w sposób niepowodujący okaleczania drzewa.</p> <p>W okresie realizacji Kontraktu należy na bieżąco kontrolować stan zabezpieczeń pni drzew narażonych na uszkodzenia i utrzymywać zabezpieczenia we właściwym stanie gwarantującym ich skuteczną ochronę przed uszkodzeniami mechanicznymi.</p> <p>Po zakończeniu robót ww. zabezpieczenia pni należy usunąć.</p>	Wykonawca/Kierownik budowy/Zespół środowiskowy

Lp.	Punkt DŚU	Zagadnienie	Miejsce	Działanie łagodzące	Podmiot
35	II.22	Ochrona przyrody ożywionej	Obszar realizacji Kontraktu	<p>Ochrona terenów pod koronami drzew i krzewów</p> <p>Prace budowlane należy prowadzić w sposób nie szkodzący drzewom i krzewom nieprzewidzianym do usunięcia (wycinki).</p> <p>W odległości mniejszej niż 1 m od granicy rzutu korony drzew i krzewów nieprzewidzianych do usunięcia (wycinki) zabrania się:</p> <ul style="list-style-type: none"> a) wyznaczania dróg i placów technologicznych, miejsc parkingowych i innych elementów mogących wpływać na wzrost ubicia i zmianę napowietrzenia gleby; b) prowadzenia ruchu oraz postoju i parkowania pojazdów, ciężkiego sprzętu budowlanego, w tym maszyn i urządzeń; c) składowania mas ziemnych (w tym humusu) i materiałów budowlanych (w szczególności materiałów sypkich); d) zagęszczania gruntu; e) palenia lub używania ognia, używania urządzeń lub maszyn wytwarzających wysoką temperaturę mogącą powodować przesuszenie korony drzew. <p>W odległości mniejszej niż 10 m od pni drzew i krzewów nieprzewidzianych do wycinki zabrania się składowania cementu, kruszywa, olejów, paliw i lepiszczy.</p> <p>Sposób formowania i zagęszczania nasypów w sąsiedztwie drzew i krzewów nieprzewidzianych do wycinki należy ustalić z ekspertem dendrologiem, a wyniki ustaleń przekazać do akceptacji Inżyniera.</p>	Wykonawca/Kierownik budowy/Zespół środowiskowy - dendrolog

Lp.	Punkt DŚU	Zagadnienie	Miejsce	Działanie łagodzące	Podmiot
36	II.23	Ochrona przyrody ożywionej	Obszar realizacji Kontraktu	<p>Ochrona gałęzi drzew narażonych na uszkodzenia</p> <p>Konary drzew należy zabezpieczyć np. przez podwiązanie najniższych, czy też nisko ułożonych gałęzi (konarów) do nadległych lub podparcie podporą, tak aby nie uszkodzić ich kory.</p>	Wykonawca/Kierownik budowy/Zespół środowiskowy - dendrolog
37		Ochrona przyrody ożywionej	Obszar realizacji Kontraktu	<p>Profilaktyczne cięcia gałęzi drzew narażonych na uszkodzenia</p> <p>W przypadku narażenia konarów i gałęzi drzew na uszkodzenia mechaniczne przez pracujące lub przemieszczające się pojazdy, maszyny i urządzenia, należy dokonać profilaktycznych cięć gałęzi drzew narażonych na złamanie.</p> <p>Cięcia te - wykonane pod nadzorem eksperta dendrologa - nie mogą zaburzyć naturalnego pokroju drzew (nie mogą one obejmować więcej niż 1/3 zielonej masy drzewa), z zachowaniem stabilności i statyki drzew (zakres cięć musi być równomierny z każdej strony korony).</p>	Wykonawca/Kierownik budowy/Zespół środowiskowy - dendrolog

Lp.	Punkt DŚU	Zagadnienie	Miejsce	Działanie łagodzące	Podmiot
38	II.21	Ochrona przyrody ożywionej	Obszar realizacji Kontraktu	<p>Prowadzenie robót w obrębie brył korzeniowych drzew i krzewów</p> <p>Prace ziemne oraz inne prace z wykorzystaniem sprzętu mechanicznego w obrębie brył korzeniowych drzew i krzewów nieprzeznaczonych do usunięcia (wycinki) należy prowadzić w sposób jak najmniej szkodzący drzewom i krzewom, wyłącznie ręcznie, z zachowaniem następujących warunków:</p> <ul style="list-style-type: none"> a) nie należy odcinać korzeni szkieletowych (o średnicy powyżej 4 cm); b) wykopy należy wykonywać nie bliżej niż 2 m od pnia; c) należy maksymalnie skrócić okres narażenia korzeni na przesuszenie (przy zachowaniu warunków, o których mowa w poz. 39 - Zabezpieczenie odsłoniętych korzeni drzew i krzewów); d) optymalnym okresem prowadzenia przedmiotowych prac są miesiące od października do kwietnia. e) .Czas trwania wykopów w bezpośrednim sąsiedztwie drzew należy skrócić do niezbędnego minimum. <p>Wyżej wymienione działania należy wykonywać w uzgodnieniu z zespołem ekspertów środowiskowych – ekspert dendrolog, a po ich wykonaniu należy przedstawić Inżynierowi do akceptacji opinię ww. zespołu dotyczącą oceny prawidłowości wykonanych działań.</p>	Wykonawca/Kierownik budowy/Zespół środowiskowy - dendrolog

Lp.	Punkt DŚU	Zagadnienie	Miejsce	Działanie łagodzące	Podmiot
39	II.21	Ochrona przyrody ożywionej	Obszar realizacji Kontraktu	<p>Zabezpieczenie odsłoniętych korzeni drzew i krzewów</p> <p>Odsłonięte korzenie drzew i krzewów nieprzeznaczonych do usunięcia (wycinki) należy przykrywać matami słomianymi lub jutowymi.</p> <p>W terminie od początku kwietnia do końca października korzenie należy dodatkowo zabezpieczać przed wysychaniem (np. maty słomiane polewane co jakiś czas wodą).</p> <p>Przy temperaturach ujemnych maty te powinny być suche (aby uniknąć przemarzania korzeni).</p>	Wykonawca/Kierownik budowy/Zespół środowiskowy - dendrolog
40	II.21	Ochrona przyrody ożywionej	Obszar realizacji Kontraktu	<p>Zabezpieczenie uszkodzonych drzew i krzewów</p> <p>W przypadku uszkodzenia nadziemnych części drzew i krzewów nieprzeznaczonych do wycinki należy niezwłocznie przeprowadzić niezbędne działania pielęgnacyjne, adekwatne do miejsca i rodzaju uszkodzenia.</p> <p>W przypadku uszkodzenia korzeni należy przyciąć je równo ze ścianą wykopu ostrym narzędziem i zabezpieczyć odpowiednim preparatem (przed mikroorganizmami glebowymi).</p> <p>Wyżej wymienione działania należy wykonywać w uzgodnieniu z zespołem ekspertów środowiskowych – ekspert dendrolog, a po ich wykonaniu należy przedstawić Inżynierowi do akceptacji opinię ww. zespołu dotyczącą oceny prawidłowości wykonanych działań.</p>	Wykonawca/Kierownik budowy/Zespół środowiskowy - dendrolog

Lp.	Punkt DŚU	Zagadnienie	Miejsce	Działanie łagodzące	Podmiot
41	II.14	Ochrona przyrody ożywionej	Obszar realizacji Kontraktu	<p>Ochrona roślinności rosnącej poza terenem prac</p> <p>Obszar prac powinien zostać wyraźnie oznakowany, w sposób widoczny dla operatorów sprzętu ciężkiego, tak aby nie dochodziło do uszkodzeń roślinności znajdującej się poza wyznaczonym terenem prac.</p>	Wykonawca/Kierownik budowy/Zespół środowiskowy - dendrolog
I. WYMAGANIA DOTYCZĄCE ZABEZPIECZENIA CHRONIONYCH ZASOBÓW PRZYRODNICZYCH					
42	II.24	Ochrona przyrody ożywionej	Obszar realizacji Kontraktu	<p>Jednorazowa inwentaryzacja przyrodnicza obszaru robót przed rozpoczęciem prac</p> <p>Przed rozpoczęciem prac ziemnych należy przeprowadzić jednorazową inwentaryzację przyrodniczą obszaru realizacji Kontraktu, wykonaną przez zespół ekspertów środowiskowych, o którym mowa w poz.107 - Zapewnienie zespołu ekspertów środowiskowych.</p> <p>Celem inwentaryzacji jest ustalenie aktualnego rozmieszczenia siedlisk przyrodniczych oraz siedlisk i stanowisk chronionych gatunków flory i fauny, w tym bieżąca weryfikacja informacji na ww. temat zawartych w Raporcie o oddziaływaniu przedsięwzięcia na środowisko (wykonanym w roku 2015, wraz z późniejszymi uzupełnieniami).</p> <p>W przypadku stwierdzenia obecności siedlisk przyrodniczych oraz siedlisk lub stanowisk chronionych gatunków roślin i zwierząt na obszarze realizacji Kontraktu, należy:</p> <p>a) w przypadku stwierdzenia zagrożenia w wyniku prowadzenia robót dla chronionych gatunków, należy podjąć działania przewidziane w ustawie z dnia 16.04.2004r. o ochronie przyrody.</p> <p>b) w przypadku siedlisk przyrodniczych - dalsze działania ustalić z odpowiednim ekspertem zespołu środowiskowego, a wyniki ustaleń przekazać do</p>	Wykonawca/Kierownik budowy/Zespół środowiskowy

Lp.	Punkt DŚU	Zagadnienie	Miejsce	Działanie łagodzące	Podmiot
				<p>akceptacji Inżyniera;</p> <p>c) w przypadku siedlisk lub stanowisk gatunków chronionych - wykonać działania, o których mowa w poz. 52 (Uzyskanie decyzji zezwalającej na odstępstwa od zasad ochrony gatunkowej roślin, grzybów i zwierząt dla siedlisk i stanowisk gatunków chronionych wykazanych w Raporcie OOS) i 53 (Uzyskanie decyzji zezwalającej na odstępstwa od zasad ochrony gatunkowej roślin, grzybów i zwierząt dla nowo wykrytych siedlisk i stanowisk gatunków chronionych);</p> <p>d) stwierdzone osobniki gatunków chronionych (np. płazów, gadów, ptaków) należy przenieść poza teren inwestycji w miejsce o podobnych warunkach siedliskowych, na tyle oddalone od terenu inwestycji, aby zwierzęta nie mogły powrócić na ten teren do czasu zakończenia prac. Wszelkie prace wymagały będą uzyskania stosownej decyzji administracyjnej zgodnie z procedurą wskazana w podpunkcie powyżej - b). (Przed przeniesieniem płazów należy uzyskać zgodę właściciela lub zarządcy zbiornika, ciekłu lub terenu, do którego będą przenoszone).</p>	
43		Ochrona przyrody ożywionej	Obszar realizacji Kontraktu	<p>Ograniczenie czasu realizacji Kontraktu</p> <p>Wykonawca powinien zapewnić taką organizację prac, aby maksymalnie skrócić <i>okres realizacji Kontraktu</i> i w ten sposób zminimalizować negatywne oddziaływania robót na zwierzęta żyjące na <i>obszarze realizacji Kontraktu</i> i w jego otoczeniu.</p>	Wykonawca/Kierownik budowy
44	II.29	Ochrona przyrody ożywionej	Obszar realizacji Kontraktu	<p>Zabezpieczenie obszaru realizacji Kontraktu przed wkraczaniem drobnych zwierząt</p> <p>Roboty należy wykonywać w sposób pozwalający uniknąć zabijania zwierząt.</p>	Wykonawca/Kierownik budowy/Zespół środowiskowy – herpetolog i teriolog

Lp.	Punkt DŚU	Zagadnienie	Miejsce	Działanie łagodzące	Podmiot
				<p>Przed wkraczaniem drobnych zwierząt należy zabezpieczyć <i>obszar realizacji Kontraktu</i>, a w szczególności:</p> <ul style="list-style-type: none"> • miejsca aktualnie prowadzonych robót; • zaplecza budowy, place składowe itp.; • zagłębienia terenu, w których może gromadzić się woda <p>Jeżeli na terenie inwestycji zostaną stwierdzone sezonowe migracje płazów, to teren inwestycji należy zabezpieczyć tak, aby uniemożliwić płazom przedostanie się na teren gdzie w wyniku prowadzonych prac byłyby zagrożone – w tym celu należy odpowiednio wygradzić teren prowadzenia prac ogrodzeniem o wysokości minimum 0,5 m z 10 cm nawisem na zewnątrz (np. folia, agrowłóknina). W dolnej części materiał ogrodzenia winien być wkopany w podłoże -- ogrodzenia muszą szczelnie przylegać do powierzchni gruntu i muszą być zakotwione. Płazy należy odławiać i przenosić poza teren inwestycji pod nadzorem przyrodniczym w postaci specjalisty przyrodnika z doświadczeniem w pracy w terenie, posiadającego wiedzę i umiejętności rozpoznawania gatunków i siedlisk w szerokim zakresie i przenosić poza teren inwestycji w miejsce o podobnych warunkach siedliskowych, na tyle oddalone od terenu inwestycji, aby zwierzęta nie mogły powrócić na ten teren do czasu zakończenia prac.</p> <p>Ustalenie szczegółowej lokalizacji ogrodzeń zabezpieczających obszar realizacji Kontraktu przed wkraczaniem drobnych zwierząt oraz montaż ww. ogrodzeń należy wykonywać pod nadzorem ekspertów herpetologa i teriologa.</p> <p>Przez cały okres realizacji Kontraktu, w przypadku zastosowania powyższych działań, należy systematycznie kontrolować stan ww. ogrodzeń i niezwłocznie usuwać ew.</p>	

Lp.	Punkt DŚU	Zagadnienie	Miejsce	Działanie łagodzące	Podmiot
				<p>nieszczelności, w tym:</p> <p>a) w okresie od 1 marca do 31 sierpnia kontrole te należy prowadzić nie rzadziej niż raz na 3 dni;</p> <p>b) w okresie od 1 września do końca lutego - nie rzadziej niż raz na 10 dni.</p> <p>Kontrole ogrodzeń należy prowadzić z udziałem ww. ekspertów.</p>	
45	II.25 II.26 II.27	Ochrona przyrody ożywionej	Obszar realizacji Kontraktu	<p>Kontrole miejsc mogących stanowić pułapki dla drobnych zwierząt</p> <p>Teren budowy, a w szczególności otwarte wykopy, należy odpowiednio zabezpieczyć przed powstawaniem pułapek dla zwierząt.</p> <p>Pod koniec każdego dnia roboczego należy zabezpieczać takie miejsca poprzez zasypianie, przykrycie materiałem sztywnym (np. deski, płyty wiórowe) lub szczelne ogrodzenie.</p> <p>Wykopy należy pozostawiać otwarte możliwie jak najkrócej.</p> <p>W każdym dniu roboczym przed rozpoczęciem prac należy sprawdzać plac budowy pod kątem obecności zwierząt, podobnie należy sprawdzać dno i ściany wykopów przed ich likwidacją (zasypaniem, zabudowaniem). W razie potrzeby należy umożliwić zwierzętom opuszczenie wykopów, ewentualnie w sposób bezpieczny zwierzęta odłowić i wypuścić poza terenem inwestycji.</p> <p>W okresach od 1 marca do 15 maja oraz od 15 września do 15 października należy przeprowadzić również drugą kontrolę, każdego dnia w porze przedwieczornej.</p> <p>Ostatnią kontrolę obecności zwierząt w wykopach przeprowadzić bezpośrednio przed zasypaniem wykopów.</p> <p>Kontrole prowadzić pod kierunkiem i zgodnie z wytycznymi ekspertów herpetologa i teriologa, którzy będą również</p>	Wykonawca/Kierownik/Zespół środowiskowy - herpetolog i teriolog

Lp.	Punkt DŚU	Zagadnienie	Miejsce	Działanie łagodzące	Podmiot
				<p>koordynować i wskazywać miejsca wypuszczenia odłowionych gatunków zwierząt.</p> <p>Wszelkie studzienki, wykopy i inne obiekty antropogeniczne, które mogą stanowić pułapkę dla płazów i małych ssaków należy zabezpieczyć według uwag i pod kierunkiem ww. ekspertów herpetologa i teriologa.</p>	
46	II.28	Ochrona przyrody ożywionej	Obszar realizacji Kontraktu	<p>Bieżąca likwidacja zastoisk wody na obszarze realizacji Kontraktu</p> <p>W okresie realizacji Kontraktu należy unikać tworzenia kolein i innych zagłębień terenu, w których może stagnować woda, aby nie stwarzać potencjalnych nietrwałych siedlisk rozrodczych dla płazów. Należy na bieżąco likwidować zastoiska wody w miejscach mogących kolidować z bieżącymi lub planowanymi robotami oraz w miejscach prowadzenia aktualnego lub planowanego ruchu pojazdów, maszyn i urządzeń.</p> <p>Działanie to ma na celu zapobieganie osiedlaniu się chronionych gatunków płazów na obszarze realizacji Kontraktu w okresie prowadzenia robót. Działanie to należy prowadzić w konsultacji z ekspertem herpetologiem, który będzie również nadzorować prawidłowość jego wdrażania.</p>	Wykonawca/Kierownik budowy/Zespół środowiskowy - herpetolog
47		Ochrona przyrody ożywionej	Obszar realizacji Kontraktu	<p>Zapewnienie możliwości bezpiecznej migracji płazów</p> <p>Roboty należy prowadzić w sposób zapewniający możliwość bezpiecznej migracji płazów, w tym także migracji płazów przez projektowane drogi wewnętrzne na obszarze realizacji Kontraktu. Szczegółowe zasady realizacji tego warunku należy uzgodnić z ekspertem herpetologiem, który będzie również nadzorować prawidłowość ich wdrażania.</p> <p>Wyżej wymienione uzgodnienie z ekspertem herpetologiem należy przedstawić do akceptacji Inżyniera.</p>	Wykonawca/Kierownik budowy/Zespół środowiskowy - herpetolog

Lp.	Punkt DŚU	Zagadnienie	Miejsce	Działanie łagodzące	Podmiot
48		Ochrona przyrody ożywionej	Obszar realizacji Kontraktu	<p>Odlów i przeniesienie drobnych zwierząt z obszaru realizacji Kontraktu</p> <p>W przypadku pojawienia się drobnych zwierząt (płazy, gady, drobne ssaki nietotne, nietoperze) na <i>obszarze realizacji Kontraktu</i> (w miejscach, w których prowadzone roboty mogą stanowić zagrożenie dla ich życia lub zdrowia), należy dokonać odlowu i przeniesienia osobników ww. zwierząt z <i>obszaru realizacji Kontraktu</i> do właściwych dla nich siedlisk, położonych poza zasięgiem oddziaływania robót.</p> <p>Działania powyższe należy wykonać pod nadzorem odpowiedniego eksperta środowiskowego (herpetologa, teriologa i/lub chiropterologa).</p>	Wykonawca/Kierownik budowy/Zespół środowiskowy – herpetolog, teriolog, chiropterolog
49	II.20	Ochrona przyrody ożywionej	Obszar realizacji Kontraktu	<p>Zapobieganie powstawaniu miejsc lęgowych ptaków na obszarze prowadzenia prac</p> <p>Od początku marca do czasu rozpoczęcia budowy inwestycji prowadzić systematyczne koszenie pasa terenu, na którym prowadzone będą roboty budowlane, aby teren pozbawić roślinności, w której mogłyby być zakładane miejsca lęgowe ptaków.</p>	Wykonawca/Kierownik budowy/Zespół środowiskowy - ornitolog

Lp.	Punkt DŚU	Zagadnienie	Miejsce	Działanie łagodzące	Podmiot
50		Ochrona przyrody ożywionej	Obszar realizacji Kontraktu	<p>Zwalczanie obcych gatunków roślin inwazyjnych</p> <p>W trakcie prowadzenia robót należy usuwać rośliny należące do obcych gatunków inwazyjnych (co najmniej dwukrotnie w ciągu roku, na całym obszarze realizacji Kontraktu), aż do ich zaniknięcia i zastąpienia miejscową roślinnością.</p> <p>Usuwanie roślin należących do obcych gatunków inwazyjnych należy wykonywać poprzez wrywanie roślin (wraz z bryłą korzeniową), ich wywiezienie i utylizację.</p> <p>Działania powyższe należy wykonywać zgodnie ze szczegółowymi wskazówkami określonymi przez eksperta fitosocjologa.</p>	Wykonawca/Kierownik budowy/Zespół środowiskowy - fitosocjolog
51		Ochrona przyrody ożywionej	Obszar realizacji Kontraktu	<p>Bieżące kontrole zespołu ekspertów środowiskowych w okresie realizacji Kontraktu</p> <p>Roboty i inne prace wykonywane w okresie realizacji Kontraktu należy prowadzić pod bieżącym nadzorem zespołu ekspertów środowiskowych (o których mowa w poz. 107).</p> <p>Eksperci ci powinni m.in. przeprowadzać regularne inspekcje całego obszaru realizacji Kontraktu (nie rzadziej niż raz na miesiąc) i na bieżąco przekazywać swoje uwagi i zalecenia personelowi Wykonawcy odpowiedzialnemu za prowadzenie robót zgodnie z warunkami PZŚ.</p> <p>Z wykonanych inspekcji należy sporządzać pisemne notatki, załączane do comiesięcznych raportów z realizacji warunków PZŚ (o których mowa w poz. 111 - Raportowanie stanu realizacji PZŚ).</p>	Wykonawca/Kierownik budowy/Zespół środowiskowy
52		Ochrona przyrody ożywionej	Obszar realizacji Kontraktu	<p>Uzyskanie decyzji zezwalającej na odstępstwa od zasad ochrony gatunkowej zwierząt dla siedlisk i stanowisk gatunków chronionych wykazanych w</p>	Wykonawca/Kierownik budowy/Zespół środowiskowy

Lp.	Punkt DŚU	Zagadnienie	Miejsce	Działanie łagodzące	Podmiot
				<p>Raportcie OOS</p> <p>W odniesieniu do zasobów chronionych gatunków i zwierząt wykazanych w Raporcie o oddziaływaniu przedsięwzięcia na środowisko wraz z późniejszymi uzupełnieniami) przed rozpoczęciem robót budowlanych należy wykonać następujące czynności:</p> <p>a) Wykonawca uzyska i przekaże do akceptacji Inżyniera pisemną opinię zespołu ekspertów środowiskowych zawierającą m.in. określenie:</p> <ul style="list-style-type: none"> • zakresu potencjalnego oddziaływania robót na stwierdzone zasoby przyrodnicze oraz • konieczności uzyskiwania decyzji, o której mowa w pkt. b, <p>a następnie, jeżeli okaże się to niezbędne w świetle ww. opinii, wykona działania, o których mowa w pkt. b-d (poniżej);</p> <p>b) przed podjęciem jakichkolwiek czynności mogących prowadzić do niszczenia siedlisk i stanowisk lub płoszenia osobników gatunków chronionych, Wykonawca zobowiązany jest do uzyskania wymaganej prawem decyzji administracyjnej zezwalającej na odstępstwa od zakazów obowiązujących w stosunku do chronionych gatunków roślin, grzybów i zwierząt;</p> <p>c) uzyskaną decyzję należy przedłożyć do wiadomości Inżyniera;</p> <p>d) Wykonawca zobowiązany jest do precyzyjnego i terminowego wdrożenia warunków zawartych w ww. decyzji.</p>	

Lp.	Punkt DŚU	Zagadnienie	Miejsce	Działanie łagodzące	Podmiot
53		Ochrona przyrody ożywionej	Obszar realizacji Kontraktu	<p>Uzyskanie decyzji zezwalającej na odstępstwa od zasad ochrony gatunkowej roślin, grzybów i zwierząt dla nowo wykrytych siedlisk i stanowisk gatunków chronionych</p> <p>Jeżeli przed rozpoczęciem lub w trakcie realizacji robót budowlanych na obszarze realizacji Kontraktu zostanie stwierdzona obecność siedlisk lub stanowisk chronionych gatunków flory i fauny (innych niż stanowiska, o których mowa w poz.52 , wówczas Wykonawca podejmie działania wymienione w pozycji 52.</p>	Wykonawca/Kierownik budowy/Zespół środowiskowy
54		Ochrona przyrody ożywionej	Obszar realizacji Kontraktu	<p>Przenoszenie gatunków chronionych</p> <p>Z czynności przeniesienia/niszczenia zastanych gatunków siedlisk i stanowisk roślin lub zwierząt sporządzić protokół i dokumentację fotograficzną zgodnie z wytycznymi wskazanymi w uzyskanych decyzjach administracyjnych.</p> <p>W protokole powinno być stwierdzone przynajmniej: rodzaj i ilość przenoszonych gatunków, wskazanie miejsc, z których i na które następuje przeniesienie, określenie sposobu przeniesienia oraz czasu w jakim to następuje.</p>	Wykonawca/Kierownik budowy/Zespół środowiskowy
55	II.42	Ochrona przyrody ożywionej	Obszar realizacji Kontraktu	<p>Kopalne szczątki roślin i zwierząt</p> <p>W przypadku odkrycia kopalnych szczątków roślin lub zwierząt należy niezwłocznie powiadomić o tym regionalnego dyrektora ochrony środowiska.</p>	Wykonawca/Kierownik budowy/Zespół środowiskowy

Lp.	Punkt DŚU	Zagadnienie	Miejsce	Działanie łagodzące	Podmiot
J. WYMAGANIA DOTYCZĄCE PROWADZONYCH ROZBIÓREK					
56		Ochrona gleb i powierzchni ziemi, ochrona przyrody ożywionej, ochrona wód, ochrona krajobrazu	<i>Obszar realizacji Kontraktu</i>	Ochrona środowiska na obszarze prowadzenia prac Wykonawca zobowiązany jest uwzględnić ochronę środowiska na obszarze prowadzenia prac, a w szczególności ochronę gleby, zieleni, naturalnego ukształtowania terenu i stosunków wodnych.	Wykonawca/Kierownik budowy/Zespół środowiskowy
57		Ochrona gleb i powierzchni ziemi, ochrona przyrody ożywionej, ochrona wód, ochrona krajobrazu	<i>Obszar realizacji Kontraktu</i>	Ograniczenie wykorzystania i przekształcania elementów przyrodniczych Przy prowadzeniu prac budowlanych dopuszcza się wykorzystanie i przekształcenie elementów przyrodniczych wyłącznie w takim zakresie, w jakim jest to konieczne w związku z realizacją rozbiórki zabudowań.	Wykonawca/Kierownik budowy/Zespół środowiskowy
58		Ochrona gleb i powierzchni ziemi, ochrona przyrody ożywionej, ochrona wód, ochrona krajobrazu	<i>Obszar realizacji Kontraktu</i>	Naprawa szkód Jeżeli ochrona elementów przyrodniczych nie jest możliwa, Wykonawca jest zobowiązany naprawić wyrządzone szkody.	Wykonawca/Kierownik budowy/Zespół środowiskowy

Lp.	Punkt DŚU	Zagadnienie	Miejsce	Działanie łagodzące	Podmiot
K. WYMAGANIA DOTYCZĄCE REKULTYWACJI TERENU PO ZAKOŃCZENIU BUDOWY					
59	II.33	Ochrona powierzchni ziemi	Obszar realizacji Kontraktu	<p>Zabezpieczenie skarp przed erozją</p> <p>Po wykonaniu nasypów wskazane jest umocnienie skarp i jak najszybsze obsianie ich trawą (gatunki rodzime) w taki sposób, aby ograniczyć erozję powierzchniową.</p>	Wykonawca/Kierownik budowy/Zespół środowiskowy - fitosocjolog
60	II.13 II.17	Ochrona przyrody ożywionej	Obszar realizacji Kontraktu	<p>Odtwarzanie warstwy humusu i terenów zieleni oraz uporządkowanie terenu po zakończeniu robót</p> <p>Po zakończeniu robót należy:</p> <ul style="list-style-type: none"> a) rozebrać zaplecza budowy oraz drogi i place technologiczne, a płyty drogowe i zebrany piasek z podsypki wywieźć poza obszar realizacji Kontraktu, na wskazane wcześniej miejsce docelowe (zaakceptowane przez Inżyniera); b) na terenach zajmowanych w związku z realizacją Kontraktu (w granicach obszaru realizacji Kontraktu) wykonać odpowiednie zabiegi agrotechniczne (spulchnianie gruntu, nawożenie itp.), przygotowujące do odtworzenia warstwy urodzajnej gleby; c) na terenach zajmowanych w związku z realizacją Kontraktu (w granicach obszaru realizacji Kontraktu) odtworzyć warstwę urodzajną gleby (m.in. z wykorzystaniem humusu zebranego z terenu robót); d) wykonać zabiegi wspomagające odtworzenie terenów zieleni - skarpy wału przeciwpowodziowego i wszelkie miejsca, gdzie usunięta zostanie istniejąca roślinność trawiasta, należy formować z wykorzystaniem uprzednio zdjętego materiału ziemnego (jako banku nasion) oraz obsiewać mieszankami traw rodzimych gatunków, takich jak: rajgras wyniosły (<i>Arrhenatherum elatius</i>), kupkówka pospolita (<i>Dactylis glomerata</i>), tymotka łąkowa (<i>Phleum pratense</i>), wyczyniec łąkowy 	Wykonawca/Kierownik budowy/Zespół środowiskowy – fitosocjolog i dendrolog

Lp.	Punkt DŚU	Zagadnienie	Miejsce	Działanie łagodzące	Podmiot
				<p>(Alopecurus pratensis);</p> <p>e) zapewnić odpowiednią pielęgnację odtwarzanych terenów zieleni (do końca Okresu Zgłaszania Wad, Gwarancji i Rękojmi).</p> <p>f) uporządkować obszar realizacji Kontraktu;</p> <p>g) teren zaplecza budowy oraz teren objęty pracami w wyniku m.in. ruchu maszyn, środków transportu oraz tereny przyległe do terenu prowadzonych robót należy przywrócić do stanu wyjściowego.</p> <p>Działania opisane w pkt. b, c, d, e (powyżej) należy wykonać pod nadzorem ekspertów fitosocjologa i dendrologa, obejmującym m.in.:</p> <p>a) uzgodnienie dokładnych terminów prac;</p> <p>b) uzgodnienie składu gatunkowego i proporcji ilościowych mieszanek nasion planowanych do obsiewu;</p> <p>c) uzgodnienie warunków przygotowania gleby i sadzonek;</p> <p>d) uzgodnienie zasad pielęgnacji odtwarzanych terenów zieleni;</p> <p>e) przekazanie wyników ww. uzgodnień do akceptacji Inżyniera;</p> <p>f) nadzór nad wykonywaniem zabiegów wspomagających odtworzenie terenów zieleni oraz nadzór nad pielęgnacją tych terenów (do końca Okresu Zgłaszania Wad, Gwarancji i Rękojmi).</p> <p>Działania związane z odtwarzaniem warstwy humusu oraz odtwarzaniem terenów zieleni, o których mowa w niniejszej pozycji PZŚ, należy rozpocząć w najszybszym możliwym terminie pozwalającym na ich realizację.</p>	

Lp.	Punkt DŚU	Zagadnienie	Miejsce	Działanie łagodzące	Podmiot
61	III.3 II.19	Ochrona przyrody ożywionej	Obszar realizacji Kontraktu	<p>Wykonanie nasadzeń zastępczych</p> <p>Wykonawca wykona nasadzenia zastępcze.</p> <p>Na etapie przystępowania do prac budowlanych Wykonawca określi ilość i rodzaj nasadzeń. Nasadzenia zastępcze należy zaprojektować w ilości nie mniejszej niż 1000 szt. drzew, zgodne z potencjalną roślinnością naturalną i dostosowane do lokalnych warunków siedliskowych — gatunki drzew oraz ich ilość winny odpowiadać gatunkom rodzimym i ilości drzew objętych wycinką. Nie dopuszcza się wprowadzania inwazyjnych gatunków obcych.</p> <p>Do planowanych nasadzeń należy wykorzystać sadzonki w wieku co najmniej 3 lat z zakrytym systemem korzeniowym.</p> <p>Nasadzenia należy zabezpieczyć przed zgryzaniem przez zwierzynę płową i zające.</p> <p>Nasadzenia powinny być wykonane możliwie jak najbliżej lokalizacji inwestycji, na działkach stanowiących własność gminy Miasta Tarnowa i/lub gminy Tarnów.</p>	Wykonawca/Kierownik budowy/Zespół środowiskowy – fitosocjolog i dendrolog
62		Ochrona przyrody ożywionej	Obszar realizacji Kontraktu	<p>Pielęgnacja obszarów trawiastych</p> <p>Pielęgnowanie obszarów trawiastych w pierwszym sezonie wegetacyjnym po założeniu polega na;</p> <ul style="list-style-type: none"> • nawożeniu, trawniki należy zasilać nawozami mineralnymi w miarę potrzeb (nie więcej 3-5 kg NPK/ar/rok). Mieszanki nawozów należy przygotować tak, aby trawie zapewnić składniki wymagane w poszczególnych porach roku: <ul style="list-style-type: none"> – wiosną, trawnik wymaga mieszanki z przewagą azotu, – od połowy lata należy ograniczyć azot, 	Wykonawca/Kierownik budowy/Zespół środowiskowy – fitosocjolog

Lp.	Punkt DŚU	Zagadnienie	Miejsce	Działanie łagodzące	Podmiot
				<p>zwiększając dawki potasu i fosforu,</p> <ul style="list-style-type: none"> – ostatnie nawożenie nie powinno zawierać azotu, lecz potas i fosfor. <ul style="list-style-type: none"> • dosiewaniu nasion, • koszeniu: <ul style="list-style-type: none"> – pierwsze koszenie powinno być przeprowadzone, gdy trawa osiągnie wysokość około 10 cm i winna być skoszona na wysokość 6 cm, – następne koszenia winny się odbywać w takich odstępach czasu, aby wysokość trawy nie przekraczała wysokości 15 cm, – ostatnie, przedzimowe koszenie trawników powinno być wykonane z 1-miesięcznym wyprzedzeniem spodziewanego nastania mrozów (dla warunków klimatycznych Polski można przyjąć pierwszą połowę października), – po każdym koszeniu ze wszystkich powierzchni należy usunąć ściętą trawę, a zebrane siano należy składować poza terenem budowy, • konieczne jest utrzymywanie odpowiedniej wilgotności gleby. <p>Koszenie obszarów trawiastych w kolejnych sezonach wegetacyjnych należy przeprowadzać 2 krotnie/rok.</p>	

Lp.	Punkt DŚU	Zagadnienie	Miejsce	Działanie łagodzące	Podmiot
L. WYMAGANIA DOTYCZĄCE ZAPOBIEGANIA ZANIECZYSZCZENIOM ŚRODOWISKA					
63		Ochrona wód i gleb, ochrona zdrowia i bezpieczeństwa ludzi, ochrona przyrody ożywionej	Obszar realizacji Kontraktu	<p>Zastosowanie materiałów budowlanych zgodnych z przepisami i normami oraz nieszkodliwych dla środowiska</p> <p>Materiały dostarczane i wykorzystywane do budowy należy objąć nadzorem, a szczególnie dokładnie sprawdzać źródło pochodzenia materiału ziemnego.</p> <p>Do realizacji Kontraktu powinny być używane wyłącznie materiały budowlane nieszkodliwe dla środowiska (naturalne, przyjazne dla środowiska lub neutralne). Nie należy stosować substancji, które mogłyby być letalne w stosunku do występujących zwierząt, z wyłączeniem substancji koniecznych do właściwego działania maszyn budowlanych.</p> <p>Wykorzystywane materiały, surowce, paliwa, nawozy, mieszanki cementowo-betonowe powinny mieć odpowiednie atesty i dopuszczenie do zastosowania. Zastosowany materiał nie może zawierać substancji podlegających wymywaniu, przede wszystkim substancji szczególnie szkodliwych dla środowiska wodnego, występujących w formie związków rozpuszczalnych.</p> <p>Nasyp pod budowę wału należy wykonać z gruntów naturalnych, wyłącznie takich, które nie są źródłem emisji szkodliwych substancji do środowiska gruntowo-wodnego.</p>	Wykonawca/Kierownik budowy

Lp.	Punkt DŚU	Zagadnienie	Miejsce	Działanie łagodzące	Podmiot
64	II.4	Ochrona wód i gleb	Obszar realizacji Kontraktu	<p>Sprawność techniczna i przeglądy pojazdów, maszyn i urządzeń</p> <p>W celu zapobiegania zanieczyszczeniom gleb i wód, do prowadzenia robót należy stosować nowoczesny i w pełni sprawny technicznie sprzęt budowlany i transportowy.</p> <p>Wykonawca powinien na bieżąco kontrolować stan techniczny pracujących maszyn budowlanych i transportowych, dokonywać bieżących przeglądów stanu pojazdów, maszyn i urządzeń oraz eliminować dostępnymi środkami organizacyjnymi możliwość przedostania się jakichkolwiek zanieczyszczeń do środowiska gruntowo-wodnego, w tym w szczególności wystąpienia rozlewu paliw, olei hydraulicznych i substancji ropopochodnych, zarówno podczas obsługi, tankowania, transportu, jak i pracy pojazdów, maszyn i urządzeń.</p>	Wykonawca/Kierownik budowy
65		Ochrona wód i gleb	Obszar realizacji Kontraktu	<p>Warunki dla lokalizacji miejsc gromadzenia i produkcji materiałów budowlanych</p> <p>Materiały budowlane, w szczególności materiały sypkie, należy gromadzić wyłącznie na powierzchniach utwardzonych w obrębie zaplecza budowy. Materiały te nie mogą być gromadzone w odległości mniejszej niż 100 m od istniejących koryt cieków.</p> <p>Analogiczne warunki dotyczą miejsc produkcji materiałów budowlanych (mas betoniarskich, prefabrykatów, kruszyw, itp.).</p>	Wykonawca/Kierownik budowy

Lp.	Punkt DŚU	Zagadnienie	Miejsce	Działanie łagodzące	Podmiot
66		Ochrona wód	Obszar realizacji Kontraktu	<p>Ograniczanie czasu i ilości odwodnień oraz zakaz zrzucania wód z wykopów bezpośrednio do cieków</p> <p>Należy w maksymalny sposób ograniczyć czas prowadzenia odwodnień oraz stosować metody ograniczające ilość odpompowywanej wody wraz z jej ochroną przed zanieczyszczeniem.</p> <p>Wody wypompowywane z wykopów nie mogą być bezpośrednio zrzucane do cieków ze względu na dużą zawartość zawiesiny.</p> <p>Przed wprowadzeniem wód do cieków należy zastosować metody oczyszczania wód z zawiesiny, np. osadniki.</p> <p>Zawiesiny z oczyszczania należy zagospodarować w sposób zgodny z ich kwalifikacją eliminując możliwość przedostawania się do cieku czy składowania w miejscach, gdzie mogą występować podtopienia czy zalania.</p>	Wykonawca/Kierownik budowy
67		Ochrona przyrody ożywionej, ochrona powierzchni ziemi	Obszar realizacji Kontraktu	<p>Warunki dla ruchu pojazdów, maszyn i urządzeń na obszarze realizacji Kontraktu</p> <p>Ruch pojazdów, maszyn i urządzeń należy prowadzić wyłącznie:</p> <ul style="list-style-type: none"> a) w obrębie zaplecza budowy; b) po drogach istniejących; c) po drogach i placach technologicznych; d) po drogach wewnętrznych (po ich wybudowaniu). 	Wykonawca/Kierownik budowy

Lp.	Punkt DŚU	Zagadnienie	Miejsce	Działanie łagodzące	Podmiot
68		Ochrona wód i gleb	Obszar realizacji Kontraktu	<p>Miejsce parkowania maszyn i samochodów po zakończeniu pracy</p> <p>Każdego dnia po zakończeniu pracy, a szczególnie w dni wolne od pracy, maszyny i samochody należy parkować w wyznaczonych do tego celu miejscach na terenie zaplecza budowy.</p> <p>Po okresach parkowania pojazdów trwających na czas przestoju w ich pracy, przed przystąpieniem do ich uruchomienia i użycia należy dokonać przeglądu miejsca ich postoju w celu kontroli dot. ewentualnych wycieków substancji eksploatacyjnych..</p>	Wykonawca/Kierownik budowy
69		Ochrona gleb i wód	Obszar realizacji Kontraktu	<p>Uszczelnienie od podłoża miejsc ruchu pojazdów, maszyn i urządzeń na zapleczu budowy</p> <p>Teren zaplecza budowy, po którym poruszać się będą pojazdy, maszyny i urządzenia należy uszczelnić od podłoża używając do tego materiałów izolacyjnych gwarantujących ochronę gleby.</p>	Wykonawca/Kierownik budowy
70		Ochrona wód i gleb	Obszar realizacji Kontraktu	<p>Zakaz prowadzenia czynności serwisowych oraz napraw pojazdów, maszyn i urządzeń poza terenem zaplecza budowy</p> <p>Czynności serwisowe pojazdów, maszyn i urządzeń (m.in. wymiany olejów, płynów itp.) mogą być wykonywane wyłącznie w wyznaczonych miejscach na terenie zaplecza budowy, spełniających warunki określone w poz.71 - Wyznaczenie i uszczelnienie miejsc garażowania i obsługi pojazdów, maszyn i urządzeń.</p>	Wykonawca/Kierownik budowy

Lp.	Punkt DŚU	Zagadnienie	Miejsce	Działanie łagodzące	Podmiot
71		Ochrona wód i gleb	Obszar realizacji Kontraktu	<p>Wyznaczenie i uszczelnienie miejsc garażowania i obsługi pojazdów, maszyn i urządzeń</p> <p>Miejsca przeznaczone do obsługi pojazdów, maszyn i urządzeń (w tym miejsca garażowania, tankowania, obsługi technicznej itp.) należy wyznaczyć i odpowiednio oznakować na terenie zaplecza budowy.</p> <p>Wyżej wymienione miejsca przeznaczone do obsługi pojazdów, maszyn i urządzeń należy okresowo (do czasu zakończenia budowy) wyścielić nieprzepuszczalnymi materiałami izolującymi, zabezpieczającymi podłoże przed przedostawaniem się ew. zanieczyszczeń stałych lub ciekłych.</p> <p>Przy ustalaniu lokalizacji ww. miejsc należy wziąć pod uwagę m.in. bezpieczną odległość od wód płynących i stojących.</p> <p>Szczegółową lokalizację ww. miejsc należy wyprzedzająco uzgodnić z zespołem ekspertów środowiskowych (w tym z ekspertem fitosocjologiem oraz zoologiem).</p>	Wykonawca/Kierownik budowy/Zespół środowiskowy – fitosocjolog, zoolog
72		Ochrona wód i gleb	Obszar realizacji Kontraktu	<p>Zapewnienie spływu wód z placów postojowych i dróg do urządzeń kanalizacyjnych</p> <p>Place postojowe dla sprzętu i drogi dojazdowe należy wykonać ze spadkiem zapewniającym spływ wód opadowych i roztopowych oraz ścieków do urządzeń kanalizacyjnych lub do innych odbiorników w sposób zapobiegający przedostawaniu się jakichkolwiek zanieczyszczeń do gruntu lub wód powierzchniowych).</p>	Wykonawca/Kierownik budowy

PLAN ZARZĄDZANIA ŚRODOWISKIEM DLA KONTRAKTU NA ROBOTY 3D.2/2 ROZBUDOWA LEWEGO I PRAWEGO WAŁU RZ. BIAŁA GM. TARNÓW M. TARNÓW

Lp.	Punkt DŚU	Zagadnienie	Miejsce	Działanie łagodzące	Podmiot
73	II.37	Ochrona wód i gleb	Obszar realizacji Kontraktu	<p>Stanowisko z sorbentem w pobliżu miejsc obsługi i garażowania pojazdów, maszyn i urządzeń</p> <p>Zaplecze budowy należy wyposażyć w sorbenty do neutralizacji ewentualnego awaryjnego wycieku substancji niebezpiecznych (w tym ropopochodnych) z maszyn i urządzeń budowlanych oraz taboru samochodowego. W szczególności odpowiednie ilości sorbentów powinny być zapewnione w pobliżu miejsc przeznaczonych do obsługi pojazdów, maszyn i urządzeń (w tym miejsc garażowania, tankowania, obsługi technicznej itp.)</p>	Wykonawca/Kierownik budowy
74	II.36	Ochrona wód i gleb	Obszar realizacji Kontraktu	<p>Zasady tankowania pojazdów, maszyn i urządzeń</p> <p>Tankowanie pojazdów pracujących przy rozbudowie wałów należy realizować poza terenem inwestycji, w miejscach zapewniających zabezpieczenie środowiska gruntowo-wodnego przed możliwością skażenia substancjami ropopochodnymi.</p> <p>W przypadku konieczności uzupełniania paliwa na terenie budowy należy przygotować na ten cel miejsce o szczelnym podłożu, ukształtowanym w sposób uniemożliwiający przedostanie się ewentualnych wycieków poza miejsce tankowania. Miejsce to musi być wyposażone w środki sorpcyjne na wypadek rozlania paliwa.</p>	Wykonawca/Kierownik budowy
75		Ochrona wód i gleb	Obszar realizacji Kontraktu	<p>Zasady mycia i czyszczenia pojazdów, maszyn i urządzeń</p> <p>Zabrania się wyznaczania miejsc lub mycia pojazdów w pobliżu cieków tj. odległości mniejszej niż 100 m, zbiorników wodnych, a także w pobliżu miejsc, w których powstały zastoiska wód (warunek określony w pozycji 14 - Warunki dla lokalizacji zapleczy budowy, placów, składowisk itp.).</p>	Wykonawca/Kierownik budowy/Zespół środowiskowy

PLAN ZARZĄDZANIA ŚRODOWISKIEM DLA KONTRAKTU NA ROBOTY 3D.2/2 ROZBUDOWA LEWEGO I PRAWEGO WAŁU RZ. BIAŁA GM. TARNÓW M. TARNÓW

Lp.	Punkt DŚU	Zagadnienie	Miejsce	Działanie łagodzące	Podmiot
76		Ochrona wód i gleb	Obszar realizacji Kontraktu	<p>Zapobieganie wyciekom z pojazdów, maszyn i urządzeń</p> <p>Czynności obsługowe pojazdów, maszyn i urządzeń wykorzystywanych na <i>obszarze realizacji Kontraktu</i> (w tym m.in. oczyszczanie sprzętu stosowanego do prac betoniarskich) dopuszczalne są wyłącznie w wyznaczonych do tego celu miejscach na terenie zaplecza budowy, odpowiednio zabezpieczonych przed możliwością zanieczyszczenia podłoża i wód oraz zaopatrzonych w sprzęt umożliwiający bezwzględne usunięcie ewentualnych zanieczyszczeń.</p>	Wykonawca/Kierownik budowy
77	II.38	Ochrona wód i gleb	Obszar realizacji Kontraktu	<p>Postępowanie w przypadku emisji zanieczyszczeń ropopochodnych</p> <p>W sytuacji wystąpienia awarii, wskutek której grunt zostanie zanieczyszczony, należy:</p> <ol style="list-style-type: none"> natychmiast podjąć działania zapobiegające rozprzestrzenieniu się zanieczyszczenia, za pomocą dostępnych środków (np. sorbentów); niezwłocznie usunąć zanieczyszczone warstwy ziemi i przekazać je specjalistycznej firmie, posiadającej stosowne zezwolenia na prowadzenie działalności w zakresie gospodarowania odpadami niebezpiecznymi, w przypadku większych awarii zastosować procedury opisane w poz. 100 - Zasady powiadamiania o sytuacjach kryzysowych. 	Wykonawca/Kierownik budowy
78	II.8	Ochrona klimatu akustycznego	Obszar realizacji Kontraktu	<p>Ograniczenie prac do pory dziennej</p> <p>Prace budowlane należy ograniczyć do pory dnia, tj. od godziny 6:00 do 22:00.</p>	Wykonawca/Kierownik budowy

Lp.	Punkt DŚU	Zagadnienie	Miejsce	Działanie łagodzące	Podmiot
79		Ochrona klimatu akustycznego	Obszar realizacji Kontraktu	<p>Ograniczanie hałasu pojazdów, maszyn i urządzeń</p> <p>W okresie realizacji Kontraktu należy wykorzystywać jedynie sprawne technicznie pojazdy, maszyny i urządzenia, o emisji dźwięku (mocy akustycznej) zgodnej z obowiązującymi przepisami oraz nie powodującej przekroczenia standardów jakości środowiska w zakresie dopuszczalnych poziomów hałasu.</p> <p>W przypadku stwierdzenia niesprawnych pojazdów, maszyn i urządzeń, mogących powodować podwyższony poziom hałasu w ich otoczeniu, należy usuwać je z terenu prac i zastępować sprawnymi.</p>	Wykonawca/Kierownik budowy
80		Ochrona klimatu akustycznego	Obszar realizacji Kontraktu	<p>Ograniczanie hałasu agregatów pompowych</p> <p>W przypadku prowadzenia robót na terenach chronionych akustycznie lub w ich pobliżu, w celu ograniczenia uciążliwości dla mieszkańców należy stosować jedynie agregaty pompowe wyposażone w skuteczne obudowy dźwiękoszczelne, zapewniające redukcję poziomu hałasu do obowiązujących przepisów i norm (dotyczących dopuszczalnych poziomów hałasu w środowisku).</p>	Wykonawca/Kierownik budowy
81		Ochrona klimatu akustycznego	Obszar realizacji Kontraktu	<p>Kontrola poziomu hałasu na terenach chronionych akustycznie</p> <p>W przypadku prowadzenia robót na terenach chronionych akustycznie lub w ich pobliżu należy na bieżąco kontrolować poziom hałasu i w zależności od potrzeb zastosować odpowiednie środki techniczne i organizacyjne zapewniające redukcję poziomu hałasu do obowiązujących przepisów i norm (dotyczących dopuszczalnych poziomów hałasu w środowisku).</p>	Wykonawca/Kierownik budowy

Lp.	Punkt DŚU	Zagadnienie	Miejsce	Działanie łagodzące	Podmiot
82		Ochrona powietrza, ochrona klimatu akustycznego	Obszar realizacji Kontraktu	<p>Ograniczanie energochłonności pojazdów, maszyn i urządzeń</p> <p>Należy stosować pojazdy, maszyny i urządzenia o niskiej energochłonności. oraz wyłączać zasilanie/silniki podczas przerw w ich pracy.</p> <p>Czas pracy silników pojazdów, maszyn i urządzeń należy ograniczyć do niezbędnego minimum.</p>	Wykonawca/Kierownik budowy
83	II.4 II.9 II.10 II.11	Ochrona powietrza	Obszar realizacji Kontraktu	<p>Ograniczanie zanieczyszczenia powietrza spalinami</p> <p>W celu zmniejszenia negatywnego oddziaływania na stan powietrza:</p> <ul style="list-style-type: none"> a) należy stosować wyłącznie sprawne technicznie pojazdy, maszyny i urządzenia z wymaganymi atestami, w celu zmniejszenia emisji substancji gazowych i pyłowych do powietrza atmosferycznego; b) należy zapewnić miejsce swobodnego wykonywania manewrów pojazdów, w postaci placów; c) należy ograniczyć ruch pojazdów, maszyn i urządzeń do niezbędnego minimum, a także ograniczyć prędkość ruchu pojazdów na terenie budowy; d) należy eliminować pracę maszyn i urządzeń na biegu jałowym oraz przestrzegać zasady wyłączania maszyn i urządzeń podczas przerw w pracy; e) do niezbędnego minimum należy ograniczyć ilość kursów samochodów transportujących materiały budowlane. f) należy unikać zbędnej, nadmiernej koncentracji prac z wykorzystaniem ciężkiego sprzętu budowlanego. g) postój pojazdów powinien odbywać się przy zgaszonym silniku. 	Wykonawca/Kierownik budowy

Lp.	Punkt DŚU	Zagadnienie	Miejsce	Działanie łagodzące	Podmiot
84	II.7	Ochrona powietrza	Obszar realizacji Kontraktu	<p>Ograniczanie pylenia z placu budowy</p> <p>W trakcie prowadzonych prac budowlanych należy ograniczyć skutki wtórnego zapylenia poprzez zachowanie wysokiej kultury robót, w szczególności poprzez:</p> <ul style="list-style-type: none"> a) systematyczne porządkowanie placu budowy; b) zastosowanie niezbędnych środków technicznych i organizacyjnych ograniczających emisję pyłów z terenu budowy w tym miejsc składowania materiałów budowlanych powodujących pylenie; c) w okresach suchych podczas prowadzenia transportu zraszać pyłące powierzchnie na terenie budowy. 	Wykonawca/Kierownik budowy
85	II.5 II.6	Ochrona zdrowia i bezpiecz. ludzi, Ochrona powietrza	Obszar realizacji Kontraktu	<p>Utrzymanie czystości na drogach</p> <p>W celu utrzymania czystości i zapobiegania pyleniu na drogach należy podjąć m.in. następujące działania:</p> <ul style="list-style-type: none"> a) wykonawca zastosuje wszelkie dostępne środki techniczne oraz organizację robót, aby maksymalnie ograniczyć pylenie oraz zanieczyszczanie dróg dojazdowych do <i>obszaru realizacji Kontraktu</i>; b) wykonawca będzie stosował zabezpieczenia na samochodach przewożących materiały sypkie mogące pylić w czasie transportu lub materiały emitujące gazy (plandeki, oponcze lub inne tego typu przykrycia); c) w miejscach wyjazdu sprzętu ciężkiego z placu budowy Wykonawca zainstaluje stanowiska, gdzie będzie się odbywać wstępne usuwanie gruntu czy błota z kół pojazdów; d) Wykonawca będzie sprzątał jezdnie dróg publicznych z zanieczyszczeń pochodzących z placu budowy, w wyniku ruchu pojazdów, maszyn i urządzeń związanych z realizacją Kontraktu, dla zapobieżenia wtórnemu pyleniu gruntem wywiezionym kołami pojazdów obsługujących budowę. 	Wykonawca/Kierownik budowy

Lp.	Punkt DŚU	Zagadnienie	Miejsce	Działanie łagodzące	Podmiot
86		Ochrona powietrza	Obszar realizacji Kontraktu	Zakaz palenia ognisk i spalania materiałów, odpadów, śmieci itp. Na obszarze realizacji Kontraktu zabrania się palenia ognisk oraz spalania materiałów, odpadów, śmieci itp.	Wykonawca/Kierownik budowy
M. WYMAGANIA DOTYCZĄCE POSTĘPOWANIA Z ODPADAMI					
87		Ochrona wód i gleb	Obszar realizacji Kontraktu	Sporządzenie Planu gospodarowania odpadami (PGO) Przed rozpoczęciem robót Wykonawca jako wytwórca odpadów sporządzi i przedstawi do akceptacji Inżyniera Plan gospodarowania odpadami, określający sposoby postępowania z odpadami przewidywanymi do wytworzenia w trakcie prowadzenia robót oraz uwzględniający m.in. warunki w zakresie postępowania z odpadami zawarte w PZŚ.	Wykonawca/Kierownik budowy
88	II.39	Ochrona wód i gleb, ochrona powietrza	Obszar realizacji Kontraktu	Zasady postępowania z odpadami Należy właściwie gospodarować odpadami : a) minimalizować ilość powstających odpadów, b) gromadzić je w sposób selektywny, w oznakowanych pojemnikach, w wydzielonych i odpowiednio zorganizowanych miejscach, w warunkach zabezpieczających przed wpływem czynników atmosferycznych i dostępem osób postronnych oraz zwierząt, c) przekazywać je podmiotom posiadającym stosowne zezwolenia – odpowiednio na odbiór, transport, odzysk lub unieszkodliwianie odpadów.	Wykonawca/Kierownik budowy

Lp.	Punkt DŚU	Zagadnienie	Miejsce	Działanie łagodzące	Podmiot
89		Ochrona wód i gleb	Obszar realizacji Kontraktu	<p>Zasady postępowania z odpadami niebezpiecznymi</p> <p>Odpady niebezpieczne należy segregować i magazynować odrębnie w wyznaczonych szczelnych pojemnikach ustawionych na uszczelnionym, utwardzonym, oznakowanym i zabezpieczonym przed dostępem osób trzecich terenie, do czasu ich przekazania podmiotom uprawnionym do dalszego zagospodarowania takich odpadów.</p>	Wykonawca/Kierownik budowy
90	II.40	Ochrona wód i gleb	Obszar realizacji Kontraktu	<p>Zasady postępowania ze ściekami socjalno-bytowymi</p> <p>Zaplecza budowy należy wyposażyć w szczelne, bezodpływowe urządzenia sanitarne z zapewnieniem wywozu ścieków socjalno-bytowych do oczyszczalni ścieków przez podmioty posiadające stosowne zezwolenia na ich zagospodarowanie.</p>	Wykonawca/Kierownik budowy
91		Ochrona wód i gleb	Obszar realizacji Kontraktu	<p>Zapobieganie powstawaniu nielegalnych wysypisk śmieci i odpadów</p> <p>Przed rozpoczęciem prac Wykonawca dokona rozpoznania obszaru realizacji Kontraktu pod kątem występowania nielegalnych wysypisk śmieci i odpadów. W przypadku natrafienia na nielegalne składowiska odpadów, Wykonawca oczyści takie miejsca poprzez usunięcie odpadów i wywiezienie ich na miejsce unieszkodliwienia. W okresie realizacji Kontraktu Wykonawca zabezpieczy obszar realizacji Kontraktu przed ewentualnym powstawaniem tego rodzaju wysypisk.</p>	Wykonawca/Kierownik budowy

Lp.	Punkt DŚU	Zagadnienie	Miejsce	Działanie łagodzące	Podmiot
N. WYMAGANIA DOTYCZĄCE OCHRONY ZDROWIA I BEZPIECZEŃSTWA LUDZI					
92		Ochrona zdrowia i bezpieczeństwa ludzi	Obszar realizacji Kontraktu	<p>Opracowanie dokumentów związanych z bezpieczeństwem na obszarze realizacji Kontraktu</p> <p>Na obszarze realizacji Kontraktu należy utrzymywać porządek i zapewnić właściwą organizację robót.</p> <p>Przed rozpoczęciem robót Wykonawca opracuje oraz uzyska akceptację Inżyniera dla następujących dokumentów związanych z bezpieczeństwem na terenie budowy:</p> <ul style="list-style-type: none"> a) Plan bezpieczeństwa i ochrony zdrowia (Plan BIOZ); b) Projekt organizacji placu budowy. 	Wykonawca/Kierownik budowy
93		Ochrona zdrowia i bezpieczeństwa ludzi	Obszar realizacji Kontraktu	<p>Rozpoznanie i nadzór saperski na obszarze realizacji Kontraktu</p> <p>W celu minimalizacji ryzyka związanego z możliwością występowania na obszarze realizacji Kontraktu przedmiotów niebezpiecznych pochodzenia wojskowego, Wykonawca zapewni:</p> <ul style="list-style-type: none"> a) przed rozpoczęciem robót - przeprowadzenie rozpoznania obszaru realizacji Kontraktu pod kątem obecności niewybuchów i niewypałów (raport z wynikami ww. rozpoznania saperskiego należy przedłożyć do akceptacji Inżyniera); b) w trakcie prowadzenia robót - nadzór saperski nad robotami (prowadzony przez zespół nadzoru saperskiego), polegający na bieżącym sprawdzaniu i oczyszczaniu obszaru realizacji Kontraktu z przedmiotów niebezpiecznych pochodzenia wojskowego wraz z ich utylizacją; c) w przypadku znalezienia na obszarze realizacji 	Wykonawca/Kierownik budowy/Zespół środowiskowy – saper

PLAN ZARZĄDZANIA ŚRODOWISKIEM DLA KONTRAKTU NA ROBOTY 3D.2/2 ROZBUDOWA LEWEGO I PRAWEGO WAŁU RZ. BIAŁA GM. TARNÓW M. TARNÓW

Lp.	Punkt DŚU	Zagadnienie	Miejsce	Działanie łagodzące	Podmiot
				<i>Kontraktu</i> przedmiotów niebezpiecznych pochodzenia wojskowego - wdrożenie procedur opisanych w poz. 101 - Zasady postępowania z niewybuchami lub niewypałami.	
94		Ochrona zdrowia i bezpieczeństwa ludzi, ochrona dóbr materialnych	<i>Obszar realizacji Kontraktu</i>	<p><i>Dokumentacja i monitoring stanu technicznego budynków narażonych na oddziaływanie drgań i wibracji</i></p> <p>Przed przystąpieniem do prac w czasie, których mogą występować drgania i wibracje zagrażające okolicznym mieszkańcom oraz pobliskiej zabudowie i obiektom infrastrukturalnym, Wykonawca przeprowadzi inwentaryzację istniejących budynków i obiektów, ze szczególnym uwzględnieniem pęknięć i uszkodzeń.</p> <p>W czasie wykonywania wyżej wymienionych prac Wykonawca będzie na bieżąco monitorował stan tych budynków i obiektów.</p>	Wykonawca/Kierownik budowy

Lp.	Punkt DŚU	Zagadnienie	Miejsce	Działanie łagodzące	Podmiot
95		Ochrona zdrowia i bezpieczeństwa ludzi,	Obszar realizacji Kontraktu	<p>Wdrożenie wytycznych dotyczących wymagań bezpieczeństwa pracy</p> <p>Wykonawca zapewni realizację szczegółowych wytycznych dotyczących wymagań bezpieczeństwa pracy, m.in. w zakresie:</p> <ul style="list-style-type: none"> a) zagospodarowania terenu budowy, w tym stref niebezpiecznych; b) składowania i transportu; c) instalacji i urządzeń elektroenergetycznych; d) maszyn i urządzeń technicznych; e) prac na wysokości; f) prac ziemnych; g) wybranych prac remontowych i rozbiórkowych, <p>zawartych w obowiązujących przepisach prawnych.</p>	Wykonawca/Kierownik budowy – nadzór BHP
96		Ochrona zdrowia i bezpieczeństwa ludzi,	Obszar realizacji Kontraktu	<p>Zapewnienie warunków higienicznych</p> <p>W obszarze realizacji Kontraktu należy zapewnić niezbędną liczbę toalet przenośnych oraz zapewnić korzystanie z nich przez pracowników, a także zapewnić przeszkolenie wszystkich pracowników w zakresie utrzymywania odpowiednich warunków higienicznych w obrębie placu budowy i jego bezpośredniego otoczenia.</p>	Wykonawca/Kierownik budowy – Nadzór BHP
97		Ochrona zdrowia i bezpieczeństwa ludzi,	Obszar realizacji Kontraktu	<p>Ograniczenie wpływu transportu na mieszkańców</p> <p>Trasy transportowe materiałów budowlanych i sprzętu należy ustalać w sposób minimalizujący oddziaływanie transportu na ludzi – unikanie terenów zabudowanych.</p>	Wykonawca/Kierownik budowy – Nadzór BHP

Lp.	Punkt DŚU	Zagadnienie	Miejsce	Działanie łagodzące	Podmiot
98		Ochrona zdrowia i bezpieczeństwa ludzi,	Obszar realizacji Kontraktu	<p>Ograniczenie wpływu prac na mieszkańców</p> <p>Czas realizacji całej inwestycji zostanie ograniczony do minimum.</p> <p>Należy zapewnić taką organizację prac, aby umożliwić eliminację kumulacji oddziaływania rozbudowy odcinków wału na okolicznych mieszkańców. W szczególności w pobliżu zabudowy powinno pracować możliwie jak najmniej sprzętu budowlanego.</p>	Wykonawca/Kierownik budowy – Nadzór BHP
O. WYMAGANIA DOTYCZĄCE NADZWYCZAJNYCH ZAGROŻEŃ DLA ŚRODOWISKA					
99	II.1	Ochrona zdrowia i bezpieczeństwa ludzi,	Obszar realizacji Kontraktu	<p>Zasady postępowania w związku z ryzykiem powodzi</p> <p>Roboty należy prowadzić poza okresem występowania zagrożenia powodziowego.</p> <p>W związku z ryzykiem powodzi Wykonawca przygotowuje przedstawi do akceptacji Inżyniera dokument pn.: „Plan ochrony przeciwpowodziowej terenu budowy, uwzględniający lokalne uwarunkowania hydrologiczne i meteorologiczne w okolicach terenu budowy”. Dokument ten będzie zawierał m.in. instrukcję postępowania na czas ewentualnego wystąpienia powodzi po rozpoczęciu robót.</p> <p>W przypadku wystąpienia powodzi Wykonawca będzie postępował zgodnie z procedurami opisanymi w ww. dokumencie.</p>	Wykonawca/Kierownik budowy

Lp.	Punkt DŚU	Zagadnienie	Miejsce	Działanie łagodzące	Podmiot
100		Ochrona zdrowia i bezpieczeństwa ludzi,	Obszar realizacji Kontraktu	<p>Zasady powiadamiania o sytuacjach kryzysowych</p> <p>W przypadku wystąpienia sytuacji kryzysowej (inne niż powódź), wypadku, większej awarii itp., Wykonawca zobowiązany jest podjąć następujące działania:</p> <ul style="list-style-type: none"> a) bezzwłocznie powiadomić odpowiednie służby (Straż Pożarna, Pogotowie Ratunkowe, Policja itp.); b) do czasu przyjazdu odpowiednich służb wykonywać niezbędne czynności ograniczające ryzyko strat w personelu, majątku i środowisku (w miarę możliwości uzgodnione z odpowiednimi służbami); c) powiadomić Inżyniera i Zamawiającego; d) po przyjeździe odpowiednich służb postępować ściśle według ich zaleceń i instrukcji. 	Wykonawca/Kierownik budowy
101		Ochrona zdrowia i bezpieczeństwa ludzi,	Obszar realizacji Kontraktu	<p>Zasady postępowania z niewybuchami lub niewypałami</p> <p>W przypadku znalezienia niewybuchu lub niewypału Wykonawca:</p> <ul style="list-style-type: none"> a) natychmiast przerwie prace w danym miejscu; b) zapewni ewakuację pracowników ze strefy zagrożonej wybuchem; c) niezwłocznie powiadomi nadzór saperski i Policję, a następnie będzie postępować zgodnie z uzyskanymi od nich zaleceniami; d) powiadomi Inżyniera i Zamawiającego. <p>Kategorycznie nie wolno znalezionych niewybuchów lub niewypałów podnosić, odkopywać, zakopywać, przenosić, wrzucać do ognia lub wody itp.</p>	Wykonawca/Kierownik budowy/Zespół środowiskowy - saper

Lp.	Punkt DŚU	Zagadnienie	Miejsce	Działanie łagodzące	Podmiot
P. WYMAGANIA DOTYCZĄCE OCHRONY ZABYTKÓW KULTURY					
102		Ochrona zabytków	Obszar realizacji Kontraktu	<p>Zapewnienie nadzoru archeologicznego</p> <p>Wykonawca zobowiązany będzie do zapewnienia na czas prowadzenia robót ziemnych stałego nadzoru archeologicznego.</p> <p>W tym celu Wykonawca:</p> <ul style="list-style-type: none"> a) przygotuje odpowiedni plan działań w tym zakresie; b) zapewni udział zespołu ekspertów archeologów, prowadzących bieżący nadzór nad robotami ziemnymi; c) w razie potrzeby uzyska wymagane prawem Pozwolenie na prowadzenie badań archeologicznych od właściwego konserwatora zabytków. 	Wykonawca/Kierownik budowy/Zespół środowiskowy - archeolog
103	II.43	Ochrona zabytków	Obszar realizacji Kontraktu	<p>Zasady postępowania z zabytkami</p> <p>Podczas realizacji inwestycji należy zwrócić szczególną uwagę na ochronę strażnicy kolejowej (ul. Kassali) przy moście kolejowym na rzece Biała jako obiektu objętego ochroną konserwatorską, a także należy zachować pozostałości po starym moście (przyczółki) znajdujące się przy ul. Kwiatkowskiego w Tarnowie.</p>	Wykonawca/Kierownik budowy/Zespół środowiskowy - archeolog
104	II.44	Ochrona zabytków	Obszar realizacji Kontraktu	<p>Zasady postępowania w przypadku odkrycia zabytków ruchomych lub stanowisk archeologicznych</p> <p>Jeżeli w trakcie prowadzenia robót zostanie odkryty przedmiot, co do którego istnieje przypuszczenie lub pewność, iż może on stanowić zabytek lub ma wartość historyczną, Wykonawca ma obowiązek:</p> <ul style="list-style-type: none"> a) natychmiast wstrzymać w danym miejscu wszelkie prace mogące uszkodzić lub zniszczyć odkryte przedmioty; b) zabezpieczyć (za pomocą dostępnych środków) odkryte przedmioty i miejsce ich znalezienia przed 	Wykonawca/Kierownik budowy/Zespół środowiskowy - archeolog

Lp.	Punkt DŚU	Zagadnienie	Miejsce	Działanie łagodzące	Podmiot
				<p>zniszczeniem, uszkodzeniem lub kradzieżą;</p> <p>c) niezwłocznie zawiadomić zespół ekspertów archeologów oraz Inżyniera;</p> <p>d) należy niezwłocznie powiadomić odpowiednie służby konserwatorskie;</p> <p>e) podejmować dalsze działania zabezpieczające, uzgodnione z zespołem ekspertów archeologów i Inżynierem;</p> <p>f) umożliwić i zapewnić przeprowadzenie działań dokumentacyjnych, badań archeologicznych i innych niezbędnych działań wskazanych przez zespół ekspertów archeologów i/lub organy administracji odpowiedzialne za zabezpieczenie substancji zabytkowej;</p> <p>g) po zakończeniu działań i badań wymienionych w pkt. d) i e) odkryte zabytki ruchome należy przekazać do odpowiednich instytucji wskazanych przez zespół ekspertów archeologów i/lub organy administracji odpowiedzialne za zabezpieczenie substancji zabytkowej (zgodnie z obowiązującymi przepisami oraz treścią Pozwolenia, o którym mowa w poz. 102 pkt c - Zapewnienie nadzoru archeologicznego).</p> <p>h) w przypadku zabytków nieruchomych, po zakończeniu działań i badań wymienionych w pkt. d) i e) należy zrealizować wytyczne odnośnie dalszego postępowania z odkrytą substancją zabytkową, ustalone przez zespół ekspertów archeologów i/lub organy administracji odpowiedzialne za zabezpieczenie substancji zabytkowej (zgodnie z obowiązującymi przepisami oraz treścią Pozwolenia, o którym mowa w poz. 102 pkt c -Zapewnienie nadzoru archeologicznego).</p>	

Lp.	Punkt DŚU	Zagadnienie	Miejsce	Działanie łagodzące	Podmiot
Q. WYMAGANIA DOTYCZĄCE PERSONELU WYKONAWCY ZAANGAŻOWANEGO W REALIZACJĘ PZŚ					
105		Wdrożenie i raportowanie realizacji PZŚ	Obszar realizacji Kontraktu	<p>Przeszkolenie kadry Wykonawcy w zakresie realizacji PZŚ</p> <p>Wykonawca zobowiązany jest przeszkolić swoją kadrę kierowniczą oraz inżynieryjno-techniczną z zasad i sposobów realizacji tych warunków PZŚ, które - zgodnie z Załącznikiem 1 i 2 do PZŚ - przypisane są do Wykonawcy. Szkolenia te należy zakończyć sprawdzianem wiedzy uczestników.</p> <p>W raportach miesięcznych przedkładanych do Inżyniera Wykonawca będzie przekazywał informację na temat stanu przeszkolenia personelu Wykonawcy w zakresie warunków PZŚ w bieżącym okresie sprawozdawczym.</p>	Wykonawca/Kierownik budowy
106		Wdrożenie i raportowanie realizacji PZŚ	Obszar realizacji Kontraktu	<p>Wyznaczenie koordynatora ds. PZŚ w zespole Wykonawcy</p> <p>W zespole Wykonawcy zostanie wyznaczona osoba koordynująca i nadzorująca działania związane z realizacją PZŚ.</p> <p>Do obowiązków tej osoby będzie należeć m.in.:</p> <ul style="list-style-type: none"> a) nadzór nad wdrażaniem poszczególnych warunków PZŚ w kolejnych etapach realizacji Kontraktu; b) bieżące monitorowanie stanu wdrażania poszczególnych warunków z Załącznika 1 i 2 do PZŚ na obszarze realizacji Kontraktu; c) bieżące informowanie kierownictwa zespołu Wykonawcy o obowiązkach wynikających z PZŚ na danym etapie robót, a także o problemach w zakresie realizacji PZŚ; d) współpraca z pozostałą częścią zespołu Wykonawcy 	Wykonawca/Kierownik budowy/Zespół środowiskowy

Lp.	Punkt DŚU	Zagadnienie	Miejsce	Działanie łagodzące	Podmiot
				<p>(w tym z zespołem ekspertów środowiskowych, zespołem ekspertów archeologów i zespołem nadzoru saperskiego) w zakresie zapewnienia realizacji PZŚ;</p> <p>e) sporządzanie sprawozdań oraz raportów (raport rozpoczęcia, miesięczny, kwartalny, ad-hoc, końcowy, raporty do RDOŚ w Krakowie - tylko w zakresie wynikającym z uzyskanych na etapie realizacji decyzji np. derogacji, jeśli wynikać z nich będzie konieczność raportowania przedmiotowych działań do Organu);</p> <p>f) współpraca z osobami odpowiedzialnymi za wdrożenie PZŚ w zespole Inżyniera i Zamawiającego.</p> <p>Osoba wyznaczona do ww. funkcji wymaga akceptacji Inżyniera.</p>	
107		Wdrożenie i raportowanie realizacji PZŚ	Obszar realizacji Kontraktu	<p>Zapewnienie zespołu ekspertów środowiskowych</p> <p>Przez cały okres realizacji Kontraktu Wykonawca zapewni udział zespołu ekspertów środowiskowych, złożony z reprezentantów następujących specjalizacji:</p> <p>a) botanik-fitosocjolog (siedliska przyrodnicze i chronione gatunki roślin);</p> <p>b) dendrolog (zasady pielęgnacji i zabezpieczania drzew);</p> <p>c) zoolog-ekspert w zakresie bezkręgowców;</p> <p>d) zoolog-herpetolog (płazy i gady);</p> <p>e) zoolog-ornitolog (ptaki);</p> <p>f) zoolog-chiropterolog (nietoperze);</p> <p>g) zoolog-teriolog (ssaki nietalające).</p> <p>Każdy specjalista posiadać będzie w dorobku zawodowym, co najmniej dwa nadzory przyrodnicze.</p> <p>Z działań wykonywanych przez Zespół środowiskowy Wykonawcy w ramach nadzoru przyrodniczego</p>	Wykonawca/Kierownik budowy

Lp.	Punkt DŚU	Zagadnienie	Miejsce	Działanie łagodzące	Podmiot
				<p>sporządzane będą comiesięczne oraz kwartalne raporty.</p> <p>Zespół środowiskowy Wykonawcy zobowiązany będzie do czuwania przez cały czas trwania etapu realizacji nad prawidłowym przebiegiem robót w kontekście ich potencjalnego negatywnego wpływu na chronione siedliska przyrodnicze i chronione gatunki, prawidłowym miejscem prowadzenia robót względem chronionych siedlisk i gatunków, prawidłowym prowadzeniem działań prewencyjnych względem fauny (odławianie, relokacja) oraz wszelkich innych działań w zakresie ochrony środowiska.</p> <p>Eksperti ci będą zaangażowani w realizację wybranych działań łagodzących i monitoringowych określonych w PZŚ.</p> <p>Skład personalny zespołu ekspertów środowiskowych wymaga akceptacji Inżyniera.</p> <p>Jeden członek zespołu ekspertów środowiskowych może reprezentować najwyżej dwie specjalizacje przyrodnicze wymienione powyżej w pkt. a-g.</p> <p>Zaangażowanie ww. ekspertów w ramach prac na innych kontraktach Projektu OPDOW ani na jakichkolwiek innych przedsięwzięciach nie może ograniczać ich dyspozycyjności na rzecz niniejszego Kontraktu.</p> <p>Przed rozpoczęciem robót Wykonawca przedstawi do akceptacji Inżyniera Plan zapewnienia jakości w zakresie działań zespołu ekspertów środowiskowych.</p>	

Lp.	Punkt DŚU	Zagadnienie	Miejsce	Działanie łagodzące	Podmiot
108		Wdrożenie i raportowanie realizacji PZŚ	Obszar realizacji Kontraktu	<p>Zapewnienie zespołu ekspertów archeologów</p> <p>Przez cały okres realizacji Kontraktu Wykonawca zapewni udział zespołu ekspertów archeologów.</p> <p>Eksperci ci będą zaangażowani w realizację wybranych działań łagodzących określonych w PZŚ.</p> <p>W zależności od potrzeb, zespół ekspertów archeologów może składać się z jednej lub więcej osób, posiadających odpowiednie uprawnienia branżowe. Skład personalny zespołu ekspertów archeologów wymaga akceptacji Inżyniera. Zaangażowanie ww. ekspertów w ramach prac na innych kontraktach Projektu OPDOW ani na jakichkolwiek innych przedsięwzięciach nie może ograniczać ich dyspozycyjności na rzecz niniejszego Kontraktu.</p> <p>Przed rozpoczęciem robót Wykonawca przedstawi do akceptacji Inżyniera Plan zapewnienia jakości w zakresie działań zespołu ekspertów archeologów.</p>	Wykonawca/Kierownik budowy

Lp.	Punkt DŚU	Zagadnienie	Miejsce	Działanie łagodzące	Podmiot
109		Wdrożenie i raportowanie realizacji PZŚ	Obszar realizacji Kontraktu	<p>Zapewnienie zespołu nadzoru saperskiego</p> <p>Przez cały okres realizacji Kontraktu Wykonawca zapewni udział zespołu nadzoru saperskiego.</p> <p>Zespół ten będzie zaangażowany w realizację wybranych działań łagodzących określonych w PZŚ.</p> <p>W zależności od potrzeb, zespół nadzoru saperskiego może składać się z jednej lub więcej osób, posiadających odpowiednie uprawnienia branżowe. Skład personalny zespołu nadzoru saperskiego wymaga akceptacji Inżyniera. Zaangażowanie ww. osób w ramach prac na innych Kontraktach Projektu OPDOW ani na jakichkolwiek innych przedsięwzięciach nie może ograniczać ich dyspozycyjności na rzecz niniejszego Kontraktu.</p> <p>Przed rozpoczęciem robót Wykonawca przedstawi do akceptacji Inżyniera Plan zapewnienia jakości w zakresie działań zespołu nadzoru saperskiego.</p>	Wykonawca/Kierownik budowy
110		Wdrożenie i raportowanie realizacji PZŚ	Obszar realizacji Kontraktu	<p>Omawianie wdrażania PZŚ podczas spotkań roboczych i na Radach Budowy</p> <p>W okresie realizacji Kontraktu odbywać się będą comiesięczne spotkania przedstawicieli JRP, Inżyniera i Wykonawcy poświęcone omówieniu i kontroli wdrażania działań łagodzących i monitoringowych określonych w PZŚ.</p> <p>Niezależnie od powyższego, aktualne wymagania i problemy związane z wdrażaniem PZŚ będą omawiane podczas wszystkich Rad Budowy.</p>	Wykonawca/Kierownik budowy/Zespół środowiskowy

Lp.	Punkt DŚU	Zagadnienie	Miejsce	Działanie łagodzące	Podmiot
R. WYMAGANIA DOTYCZĄCE RAPORTOWANIA REALIZACJI PZŚ					
111		Wdrożenie i raportowanie realizacji PZŚ	Obszar realizacji Kontraktu	<p>Raportowanie stanu realizacji PZŚ</p> <p>W okresie realizacji Kontraktu Wykonawca będzie przedkładał Inżynierowi comiesięczne raporty z realizacji warunków określonych w PZŚ (w formie listy sprawdzającej wraz z niezbędnymi załącznikami, w tym ze sprawozdaniami z realizacji nadzoru środowiskowego).</p> <p>Szablon ww. raportu (listy sprawdzającej) zostanie opracowany przez Wykonawcę i przedłożony do akceptacji Inżyniera.</p> <p>W zależności od okoliczności, Inżynier może zażądać od Wykonawcy przedstawiania dodatkowych raportów, dotyczących m.in. zaistniałych sytuacji kryzysowych, realizacji wybranych pozycji PZŚ i in.</p> <p>Ponadto Wykonawca zobowiązany jest wykonywać raporty rozpoczęcia, raporty kwartalne, ad-hoc, końcowy oraz raporty do RDOŚ w Krakowie tylko w zakresie wynikającym z decyzji uzyskanych na etapie realizacji Kontraktu np. derogacji, jeśli wynikać z nich będzie konieczność raportowania przedmiotowych działań do Organu.</p>	Wykonawca/Kierownik budowy/Zespół środowiskowy
S. WYMAGANIA PO ZAKOŃCZENIU ROBÓT					
112	II.13 II.45	Ochrona gleb i powierzchni ziemi	Obszar realizacji Kontraktu	<p>Prace porządkowe, przywrócenie terenu do stanu wyjściowego</p> <p>Po zakończeniu każdego kolejnego odcinka rozbudowywanego obwałowania należy zrekultywować tereny zniszczone w trakcie prac budowlanych oraz zlikwidować wszystkie czasowe elementy budowy, w tym zaplecza budowy oraz drogi i pasy techniczne i przywrócić teren do stanu wyjściowego.</p>	Wykonawca/Kierownik budowy

Lp.	Punkt DŚU	Zagadnienie	Miejsce	Działanie łagodzące	Podmiot
113		Ochrona gleb i powierzchni ziemi, ochrona przyrody ożywionej	Obszar realizacji Kontraktu	<p>Humusowanie, obsiew, koszenie traw</p> <p>Po zakończeniu prac budowlanych całość powierzchni ziemnych zostanie zahumusowana i obsiana trawą zgodnie z działaniami przedstawionymi szczegółowo w pozycji 60 - Odtwarzanie warstwy humusu i terenów zieleni oraz uporządkowanie terenu po zakończeniu robót oraz z pozycji 61 – Wykonanie nasadzeń zastępczych i 62 - Pielęgnacja obszarów trawiastych.</p> <p>W trakcie realizacji robót i w trakcie eksploatacji przedsięwzięcia należy prowadzić zabiegi pielęgnacyjne w obrębie miejsc obsianych mieszankami traw, obejmujące m.in. dwukrotne wykoszenie w ciągu roku oraz usunięcie porostów twardych. Działanie to obejmuje okres realizacji robót budowlanych, jak również Okres Zgłaszania Wad oraz Okres Gwarancji i Rękojmi.</p>	Wykonawca/Kierownik budowy/Zespół środowiskowy - fitosocjolog
114		Ochrona gleb i powierzchni ziemi,	Obszar realizacji Kontraktu	<p>Utrzymanie, konserwacja, naprawy dróg</p> <p>Wykonawca jest zobowiązany usuwać usterki/wady na drogach realizowanych w ramach niniejszego kontraktu w czasie trwania <i>okresu realizacji Kontraktu</i>.</p> <p>W okresie eksploatacji należy odpowiednio konserwować/utrzymywać drogi oraz pasy technologiczne poprzez odpowiednie zimowe utrzymanie dróg stosownie do zaistniałych warunków atmosferycznych. Drogi szutrowe/gruntowe - należy niwelować nierówności, jeśli będzie taka potrzeba.</p>	Wykonawca/Kierownik budowy

Lp.	Punkt DŚU	Zagadnienie	Miejsce	Działanie łagodzące	Podmiot
T. POZOSTAŁE WYMAGANIA Z ZAKRESU ESHS					
115		Zagadnienia ESHS	<i>Obszar realizacji Kontraktu</i>	<p>Obowiązek przestrzegania wymagań i warunków w zakresie ESHS</p> <p>Wykonawca ma obowiązek stosować i przestrzegać wszystkich wymagań i warunków w zakresie polityk ESHS (tzn. dotyczących zagadnień środowiskowych, społecznych oraz bezpieczeństwa i higieny pracy) określonych w dokumentach Kontraktu oraz w Kodeksie postępowania ESHS i w Planach Wdrożenia i Strategii Zarządzania Ryzykami Środowiskowymi, Społecznymi, Zdrowotnymi i Bezpieczeństwa (ESHs) (opracowanych przez Wykonawcę zgodnie z warunkami Umowy o roboty budowlane), a także wynikających z obowiązujących w Polsce przepisów aktów prawnych (w tym Kodeksu Pracy, Prawa Budowlanego i in.).</p> <p>Wymagania i warunki w zakresie ESHS określone ww. źródłach wobec Wykonawcy i jego personelu (niezależnie od prawnej formy współpracy) obowiązują również, w zakresie odpowiednim do aktualnej sytuacji, podwykonawców Wykonawcy oraz ich personel i podwykonawców.</p>	Wykonawca/Kierownik budowy/Nadzór BHP

Lp.	Punkt DŚU	Zagadnienie	Miejsce	Działanie łagodzące	Podmiot
116		Zagadnienia ESHS	Obszar realizacji Kontraktu	<p>Zapewnienie bezpieczeństwa w zakresie wypadków przy pracy</p> <p>Wykonawca ma obowiązek zapewnić takie warunki realizacji Kontraktu (w tym warunki prowadzenia robót), aby nie dopuścić do wypadków z udziałem jakichkolwiek osób związanych z realizacją Kontraktu (w tym m.in. personelu Wykonawcy, Inżyniera, Inwestora, BKP, podwykonawców, dostawców i in.) oraz osób postronnych.</p> <p>W przypadku zaistnienia wypadku Wykonawca bezzwłocznie zapewni właściwe postępowanie z osobami poszkodowanymi, powiadomi i umożliwi dojazd odpowiednich służb oraz zabezpieczy miejsce zdarzenia w sposób zapewniający bezpieczeństwo ww. służb i innych osób mogących znajdować się w rejonie miejsca zdarzenia.</p> <p>Niezależnie od powyższych działań Wykonawca bezzwłocznie poinformuje Inżyniera o wszystkich zdarzeniach wypadkowych i potencjalnie wypadkowych mających związek z realizacją Kontraktu (zarówno na terenie budowy, jak i w jakichkolwiek innych miejscach), zgodnie z obowiązującymi procedurami określonymi w dokumentach Kontraktu (patrz też poz. 123).</p>	Wykonawca/Kierownik budowy/Nadzór BHP
117		Zagadnienia ESHS	Obszar realizacji Kontraktu	<p>Zapewnienie specjalisty ds. BHP w zespole Wykonawcy</p> <p>Przez cały okres realizacji Kontraktu Wykonawca zobowiązany będzie do zapewnienia stałego nadzoru BHP, którego zadaniem będzie czuwanie nad przestrzeganiem zasad dotyczących BHP określonych w dokumentach Kontraktu oraz w obowiązujących przepisach prawa krajowego. Skład osobowy oraz kwalifikacje nadzoru BHP muszą być zgodne z polskimi przepisami prawa pracy.</p>	Wykonawca/Kierownik budowy/Nadzór BHP

Lp.	Punkt DŚU	Zagadnienie	Miejsce	Działanie łagodzące	Podmiot
118		Zagadnienia ESHS	Obszar realizacji Kontraktu	<p>Działania edukacyjne z zakresu zasad i przepisów BHP</p> <p>Nadzór BHP przeprowadzi szkolenia i wdroży program podnoszenia świadomości personelu Wykonawcy w zakresie zasad i przepisów BHP na terenie budowy.</p> <p>Działania te będą prowadzone w trakcie całego okresu realizacji robót budowlanych, nie rzadziej niż raz na 12 miesięcy. Będą one mieć formę kampanii informacyjnych, edukacyjnych i uświadamiających dotyczących tematyki BHP, w zakresie odpowiednim do aktualnego etapu realizacji Kontraktu.</p>	Wykonawca/Kierownik budowy/Nadzór BHP
119		Zagadnienia ESHS	Obszar realizacji Kontraktu	<p>Zapewnienie bezpieczeństwa osób w zakresie molestowania seksualnego i mobbingu</p> <p>Wykonawca ma obowiązek zapewnić takie warunki realizacji Kontraktu, aby nie dopuścić do przypadków molestowania seksualnego lub mobbingu w stosunku do personelu Wykonawcy i podwykonawców, jakichkolwiek innych osób związanych z realizacją Kontraktu oraz jakichkolwiek osób postronnych.</p> <p>W razie zaistnienia ww. przypadków molestowania seksualnego lub mobbingu, Wykonawca podejmie działania w celu natychmiastowego zakończenia ww. zachowań, a następnie bezzwłocznie wyciągnie wszelkie przewidziane prawem oraz wewnętrznymi regulaminami firmy konsekwencje wobec ich sprawców oraz udzieli ofiarom tych zachowań wszelkiej niezbędnej pomocy i wsparcia, w zakresie odpowiednim do zaistniałej sytuacji.</p> <p>Niezależnie od powyższych działań Wykonawca bezzwłocznie poinformuje Inżyniera o wszystkich przypadkach molestowania seksualnego lub mobbingu, zgodnie z obowiązującymi procedurami określonymi w dokumentach Kontraktu (patrz też poz. 123).</p>	Wykonawca/Kierownik budowy/Specialista ds. przeciwdziałania przypadkom molestowania seksualnego i mobbingu

Lp.	Punkt DŚU	Zagadnienie	Miejsce	Działanie łagodzące	Podmiot
120		Zagadnienia ESHS	Obszar realizacji Kontraktu	<p>Działania edukacyjne na rzecz zapobiegania przypadkom molestowania seksualnego i/lub mobbingu</p> <p>Wykonawca przeprowadzi szkolenia i wdroży program podnoszenia świadomości personelu Wykonawcy w zakresie przeciwdziałania przypadkom molestowania seksualnego i mobbingu.</p> <p>Działania te będą prowadzone w trakcie całego okresu realizacji robót budowlanych, nie rzadziej niż raz na 12 miesięcy.</p> <p>Będą one mieć formę kampanii informacyjnych, edukacyjnych i uświadamiających dotyczących tematyki molestowania seksualnego i mobbingu.</p> <p>Działania te będą prowadzone przez specjalistę posiadającego odpowiednie kwalifikacje merytoryczne w ww. zakresie, wchodzącego w skład zespołu Wykonawcy.</p>	Wykonawca/Kierownik budowy/Specialista ds. przeciwdziałania przypadkom molestowania seksualnego i mobbingu

Lp.	Punkt DŚU	Zagadnienie	Miejsce	Działanie łagodzące	Podmiot
121		Zagadnienia ESHS	Obszar realizacji Kontraktu	<p>Zapewnienie odpowiednich warunków pracy i płacy personelu</p> <p>Wykonawca ma obowiązek zapewnić personelowi związanemu z realizacją Kontraktu warunki pracy i płacy w pełni zgodne obowiązującymi w Polsce przepisami prawa pracy (w szczególności Kodeksu Pracy), w tym m.in.:</p> <ul style="list-style-type: none"> – Wykonawca zapewni równouprawnienie w wynagrodzeniu dla pracowników wykonujących tą samą pracę, nie biorąc pod uwagę płci, orientacji seksualnej ani wieku; – osoby zatrudnione na Kontrakcie nie będą prześladowane lub dyskryminowane ze względu na płeć, orientację seksualną oraz wiek; – Wykonawca może zatrudnić tylko takiego pracownika młodocianego, który ukończył 15 lat, ukończył co najmniej ośmioletnią szkołę podstawową i przedstawił świadectwo lekarskie stwierdzające, że praca danego rodzaju nie zagraża jego zdrowiu; – Wykonawca stosownie do możliwości i warunków oraz polskich przepisów Kodeksu Pracy zaspokoi bytowe i socjalne potrzeby pracowników w miejscu pracy; – Wykonawca jest zobowiązany ułatwić pracownikom podnoszenie kwalifikacji zawodowych. 	Wykonawca/Kierownik budowy/Nadzór BHP

Lp.	Punkt DŚU	Zagadnienie	Miejsce	Działanie łagodzące	Podmiot
122		Zagadnienia ESHS	Obszar realizacji Kontraktu	<p>Działania edukacyjne w zakresie składania skarg na warunki pracy i płacy</p> <p>Wykonawca poinformuje wszystkie osoby zatrudnione w związku z realizacją Kontraktu o możliwości składania skarg na warunki pracy i płacy oraz opracuje i doręczy tym osobom ulotkę informacyjną z niezbędnymi informacjami dotyczącymi zgłaszania skarg i wniosków, w której m.in. zapewni o braku reperkusji dla osoby zgłaszającej problem.</p> <p>Treść ww. ulotki zostanie uzgodniona z Inżynierem.</p>	Wykonawca/Kierownik budowy/Nadzór BHP
123		Zagadnienia ESHS	Obszar realizacji Kontraktu	<p>Przygotowanie i wdrożenie procedur dotyczących bieżącego informowania o problemach w zakresie ESHS</p> <p>W okresie nie dłuższym niż 30 dni od daty rozpoczęcia Kontraktu Inżynier opracuje i prześle Wykonawcy zestaw procedur dotyczących bieżącego informowania, w zakresie:</p> <ul style="list-style-type: none"> – nadzwyczajnych zagrożeń (tj. sytuacji awaryjnych i kryzysowych, o których mowa w rozdziale 5.12 PZŚ); – wypadków i zdarzeń potencjalnie wypadkowych; – przypadków molestowania seksualnego i mobbingu; – skarg personelu dotyczących warunków pracy i płacy. <p>Wykonawca będzie bezzwłocznie informował Inżyniera o wszelkich problemach w ww. zakresie, zgodnie z warunkami określonymi w obowiązujących procedurach kontraktowych.</p>	Inżynier/Wykonawca/Kierownik budowy/Nadzór BHP

Lp.	Punkt DŚU	Zagadnienie	Miejsce	Działanie łagodzące	Podmiot
124		Zagadnienia ESHS	Obszar realizacji Kontraktu	<p>Zasady profilaktyki chorób typu HIV – AIDS</p> <p>Wykonawca, za pośrednictwem zatwierdzonego dostawcy usług wdroży program podnoszenia świadomości w zakresie roznoszenia chorób typu HIV-AIDS (w tym przeprowadzi odpowiednie szkolenia) oraz podejmie wszelkie inne środki aby zmniejszyć ryzyko przenoszenia się wirusa HIV wśród personelu Wykonawcy oraz wśród społeczności lokalnej. Działania te należy wykonywać zgodnie ze szczegółowymi warunkami, jakie zostały określone w Dokumentach Przetargowych Kontraktu.</p>	Wykonawca/Kierownik budowy – nadzór BHP